RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, marrask. 28 - Wed. Nov. 28, 1990 FINNISH AMERICAN WEEKLY 86 vuosikerta Vol. LXXXVI No. 47 45 cents

Päivän kunniahenkilö mietteliäänä.

Sävele Syrjälä huomion kohteena

FITCHBURG, MA - Sävele Syrjälä, jonka elämäntaival on ollut kovaa työtä Suomen ja amerikansuomalaisen yhteisön hyväksi, oli keskipisteenä marrask. 18. päivänä Fitchburg State Collegen tiloissa toimivan Finnish Cultural Center'n huomioidessaan hänen panostaan ja saavutuksiaan.

"Isästä poikaan", aioitti puheensa konsuli Edwin E. Kaarela kuvatessaan Syrjälän pitkää taivalta amerikansuomalaisessa yhteisössä.

Syrjälä työskenteli Raivaajan palveluksessa yli 20 vuoden ajan ennen kuin jäi eläkkellee vuoden 1981 kevättalvella. Alkuvuosina hän toimi firman liikkeenhoitajana ja myöhemmin myös lehden päätoimittajana. Ennen Raivaajaan tuloaan hän työskenteli Uuden Englannin osuuskauppaliikkeen palveluksessa.

Frans J. Syrjälästä Sävele Syrjälään kattaa yli 100 vuotta intensiivistä aherrusta edistysmielisten aatteiden hyväksi, Kaarela kertoi sukulaisista, ystävistä ja työtovereista koostuneelle joukolle, joka oli kerääntynyt Mechanic Streetin varrella sijaitsevaan Kaleva Kotiin Sävele Syrjälä -päivän merkeissä.

Kaarelan kuvauksen mukaan sekä Syrjälä että hänen isänsä Frans J., joka myös toimi aikanaan Raivaajan päätoimittajana, pyhittivät elämänsä taloudellisen ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden pyrkimyksille.

"Kumpikin on jättänyt ikuisen leimansa amerikansuomalaisten historiaan," Kaarela kommentoi.

Syrjälä ei väsynyt koskaan taistelemaan sosiaalidemokraattisten aatteiden puolesta.

Tämä väsymätön uurastus työläisten elinolosuhteiden parantamiseksi teki Syrjälästä uskotun johtohenkilön liikkeessä, minkä pyrkimykset johtivat kansallisiin lakiasetuksiin mm. lasten työtä koskeva lainsäädäntö, Social Security -järjestelmä, työläisten korvaukset jne.

"Tänään itsestään selviä asioita meille kaikille," Kaarela kommentoi. (Kaarelan puhe julkaistaan kokonaisuudessaan myöhemmin lehtemme englanninkielisessä osastossa.

James Hammond, Finnish Cultural Center'n perustaja ja kunniapresidentti, esitti Syrjälälle *Erityisen kunniamaininan*, missä häntä kiitettiin tuntuvasta panoksestaan amerikansuomalaisessa yhteisössä.

Finnish Cultural Center'n presidentti Aili Walsh avasi tilaisuuden toivottamalla kaikki tervetulleeksi.

Iltapäivän ohjelmassa, minkä juontajana toimi FCC:n Toini Laakso, kuultiin myös monia viestejä Syrjälän kanssa vuosien mittaan toimineilta henkilöiltä. Kaikki kuvasivat Syrjälää koskaan väsymättömäksi Suomen ja suomalaisuuden arvossapitäjäksi.

Yksitoistavuotinen Alicia Arnold viihdytti viulunsoitollaan, mm. kaikkia suomalaisia koskettavalla Sibeliuksen "Finlandialla".

Perinteistä suomalaista hanuurimusiikkia kajautti ilmoihin Veikko Honkala.

Ohjelman päätteeksi Syrjälän vaimo Rachel (pariskunta juhli kesällä 61-vuotishääpäiväänsä) puhui lyhyesti.

"Yli puolen vuosisadan ajan Sävele on toiminut perheen puhemiehenä, nyt on minun vuoroni, ja teen sen Sävelen täydellisellä kannatuksella," hän totesi.

Hän totesi Sävelen palanneen alkulähteeseensä, sillä hänen elämäntyönsä sai alkunsa Fitchburgissa; ensin Saiman Ihanneliitossa, YPSL:n riveissä ja myöhemmin Fin-

jatkuu sivulla 12

This week in pages 6, 7 & 10

THE FINNISH-AMERICAN
RAIVAAJA

- Sävele Syrjälä honored for lifework
- NPR to air excerpts of Sibelius 125th concert
- LA Scandinavian Festival termed a success
- Debut of 'pöllön silmä'

Sisäsivuilla:

- Floridan kuulumisia sivu 5
- Kirjoja Pukin konttiin! sivut 8 & 9
- Fitchburg ja ympäristö sivut 12 & 13
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

Suomalaisuus sydämellä

Voisi hyvinkin sanoa, että Finnish Cultural Center at Fitchburg State College päätyi oikeaan ratkaisuun valitessaan Raivaajan enstisen päätoimittajan ja liikkeenhoitajan Sävele Syrjälän erityisen kunniamainintansa vastaanottajaksi.

Syrjälälällä, 88, on takanaan pitkä ja uupumaton elämäntyö Suomen ja suomalaisuuden hyväksi. Hän oppi jo nuoruudessaan omistautumaan amerikansuomalaiselle työväenaatteelle isänsä Frans J. Syrjälän, hänkin Raivaajan toimittaja, vanavedessä.

Syrjälän ansiolista on pitkä. Hän kuuluu sekä Finlandia Foundationin Bostonin jaoston että Finnish Cultural Center'n perustajajäseniin. Hän on uurastanut monien suomalaisjärjestöjen hyväksi, niistä mainittakoon talvisodan aikainen Suomen avustus, Amerikan Suomalainen Kansanvallan Liitto sekä osuuskauppa- että luottoyhdistysliikkeet.

Kaikki toki tiedämme. että yllämainittujen amerikansuomalaisten liikkeiden riveissä työskentely on aina vaatinut kovaa, peräänantamatonta uurastusta vähäisellä palkalla. Työtä et tee kasvattaaksesi pankkitiliäsi. Syyt ovat toiset: uskomus aatteeseen ja työsi tärkeyteen.

Suomen ja suomalaisuuden lisäksi Syrjälä otti jo nuoruudessaan sosialidemokraattisen aatteen sydämelleen. Väsymättömällä ja itselleen tyypillisellä pitkäjännitteisyydellä hän on ahertanut sekä amerikansuomalaisen yhteisön että työväenliikkeen saroilla.

Sävele Syrjälä on ansainnut kiitoksensa. Hänen työnsä on tuottanut tuloksia. Hän on ikuistanut nimensä amerikansuomalaisten historiaan.

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)
Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass. Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O.Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O.Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE: (508) 343-3822
FAX: (508) 345-1007

SUBSCRIPTION RATES:
USA: 12 mo. - $20.00; 6 mo. - $13.00; 3 mo. - $9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. $24.00: 6 mo. - $17.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Terijoen hallitus sovelsi hallintomalliaan talvisodan aikana suomalaisiin siviileihin. Suojärvelle perustettiin kyläkomiteat huolehtimaan väestön tarpeista. Ennen vapauttamistaan suojärveläiset kokivat kovia Itä-Karjalan siirtoleirissä.

Terijoen hallitus kokeili hallintoaan Suojörvellä

Erkki Hujanen

Kirjoittaja on filosofian maisteri. Hän on tutkinut Jyväskylän yliopistossa suojärveläisten vaiheita.

Otto Ville Kuusisen talvisodan aikana johtama Suomen kansanhallitus ei ollut aivan kokonaan ilman siviilialaisia, vaikka tätä Neuvostoliiton perustamaa Terijoen hallitusta on pidetty nukkehallituksena, joka lavastettiin pyytämään apua hyökkäävältä puna-armeijalta. Hallituksen toimiksi on katsottu vain 10,000 miehen vahvuisen kansanarmeijan kouluttaminen.

"Suomen kansandemokratian" kansalaisiksi joutuivat 2,400 rajaseutujen siviiliä. He jäivät suomalaisilta viranomaisilta evakuoimatta talvisodan syttyessä 30. marraskuuta 1939, koska Suomen poliittinen johto ei halunnut liikutella ihmisjoukkoja rajavyöhykkeellä.

Eniten puna-armeijan miehittämille alueille joutuneita suomalaisia oli Suojärven rajakylissä. Laatokan Karjalan korpirintamalla voimakkaasti hyökänneet venäläiset löysivät pitäjästä 1,800 naista, lasta ja vanhusta, jotka nousivat suojistaan maakuopista tai palasivat metsistä koteihinsa, kun ankarin tykistötuli oli tauonnut. Suurin osa heistä asui Hyrsylän mutkan kylissä.

Suojärveläisten lisäksi venäläisten valtaamille alueille jäi vangiksi 300 siviiliä Petsamossa, 250 Suomussalmella sekä yhteensä 70 siviiliä Suomenlahden saarilla ja Kannaksen alueella.

Kyläkomiteoissa yhteistoimintamiehiä ja pakolla otettuja

Suojärvi oli ainut laaja väestö- ja aluekokonaisuus, jonne venäläiset loivat Suomen kansanhallituksen alaiset kyläkomiteat. Suojärveläiset olivat joulukuun 1939 alkupäivien kuulustelujen ja uhkausten jälkeen Stalinin laajentumistaktiikan kohde.

Taktiikka oli sama, jolla Neuvostoliittoa koottiin 1918-1921. Sen mukaan luotiin valloitetulle alueelle uutta järjestelmää edustava ja korkeimman johdon alainen paikallishallinto.

Kyläkomiteoiden perustamista Suojärvelle ohjasivat kansanhallituksen virkailijat, jotka olivat pääasiassa karjalan ja suomen kielen taitoisia 1930-luvun pulavuosina Neuvosto-Karjalaan muuttaneita siirtolaisia.

Myös Terijoen hallituksen Karjalan asiain ministeri Paavo Prokkonen kiersi tarkastusmatkoilla Suojärven "vapautetuissa" kylissä. Hänen johdollaan perustettiin joulukuussa 1939 Moiseinvaaran kyläkomitea. Jo sitä ennen käynnistettiin kyläkomiteat Hautavaarassa ja Ignoilassa. Kaikkiaan Suojärvellä ehdittiin talvisodan aikana koota 12 kyläkomiteaa.

Kyläkomiteat perustettiin yleensä valmiin nimilistan mukaan äänestämällä kyläkokouksessa. Osa jäsenistä oli kommunistisen aatteen innoittamia puna-armeijan yhteistoiminta miehiä, mutta osa liittyi komiteoihin pakon edessä. Mukaan etsittin luku- ja kirjoitustaitoisia sekä venäjän kieltä hallitsevia.

Suojärveläisten oli pakko avustaa propagandanteossa

Kokouksissa vähäteltiin Suomen armeijaa ja esiteltiin Kuusisen hallituksen ohjelmaa. Agitaattorit halusivat myös rauhoittaa kansaa. Kansanhallituksen äänitorveksi perustetussa Kansan Valta -lehdessä neuvostosotilas ei ollut väkivaltainen ryssä vaan lempeä kansan vapauttaja joka jakoi lapsille karamelleja ja ukoille tupakkaa.

Suojärveläisiä käytettiin propagandan tekemisessä apuna. Heidän nimissään kirjoitetuissa lehtisissä kehotettiin suomalaisia sotilaita antautumaan ja luopumaan Suomen "lahtarihallituksen alaisuudesta". Allekirjoitukset hankittiin yleensä pakolla.

Kyläkomiteoiden tehtävänä oli auttaa puna-armeijaa ja pitää huolta kyläläisten hyvinvoinnista. Komiteoiden jäsenet kokosivat sotilaille aseita ja ruokaa, ja heille järjestettiin majoitus taloihin.

Kansanhallituksen "kauppavaltuuskunnan" johdolla Suojärvellä avattiin kymmenen kyläkauppaa, joista sai ostaa Suomen rahalla tuotteita. Kyläkomiteoiden suostumuksella kaupoissa annettiin myös avustuksia suurile perheille. Muutaman kerran kauppojen hyllyjä täydennettiin Petroskoista tuoduilla ryyneillä, säilykkeillä ja sokerilla.

Venäläiset käynnistivät tammikuun alussa 1940 kansakoulun Torasjoella, jonne määrättiin töihin kaksi suojärveläistä opettajaa. Opetus sai uudet muodot: uskontoa, historiaa ja laulua ei saanut enää opettaa. Myös Jumala-sanan käyttö kiellettiin. Opetusta seuranneen kansahallituksen virkailijan mukaan oppikirjat oli tarkoitus uusia syksyyn mennessä "proletaarisemmiksi ja tieteellisemmiksi."

Suojärvellä tehtiin tiettävästi myös yksi Terijoen hallituksen linjan mukainen poliittinen päätös, kun Torasjoen kyläko-

jatkuu seuraavalla sivulla

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1990: **Yhteensä $10,875.62**

Jyry Kansasen muistolle
Raimo & June Ahti, Lunenburg, MA $25.00
Marita Cauthen, Royalston, MA $5.00
Jonathan Ratila, Fitchburg, MA $5.00

Elsa Kilpisen muistolle
Anna & John Snow perheineen, Salem, MA $10.00

Kiitos lahjoittajille!

Nimipäivät

Joulukuun 5 p., Selma
Joulukuun 6 p., Niiko, Niko
Joulukuun 7 p., Sampsa
Joulukuun 8 p., Kyllikki, Kylli
Joulukuun 9 p., Anna, Anne, Anneli, Anni, Annikki, Anu
Joulukuun 10 p., Ismo
Joulukuun 11 p., Taneli, Tatu, Daniel

TERIJOEN . . .
jatkoa edellissivulta

mitea päätti itsenäistyttää vuokratontit ja hankkia kyläkunnille yhteismetsää.

Venäläiset kuljettivat suojärveläiset helmikuun alussa 1940 siirtoleireille Itä-Karjalaan. Puna-armeija valmistui samaan aikaan suurhyökkäykseen Kannaksella, ja Suojärvellä olleet sotilaat ilmoittivat siirtävänsä väestön turvaan sodan jaloista.

Pakkolähtö tuli yllättäen; joku ehti koota evääksi voipytyn tai kimpaleen sianlihaa. Matka oli karu ja määränpää epävarma. Autokolonna eteni yli 30 asteen pakkasessa kohti itää. Muutama lapsi ehti kuolla kylmyyteen ennenkuin suojärveläisten sijoituspaikaksi varmistui Interposolkan ja Kaimajoen metsätyöläisten asuinalue.

Interposolka tunnettiin Vasojärven entisenä luostarialueena, jonne vallankumouksen jälkeen perustettiin metsätyökeskus. Suuret parakkimaiset yhteisasunnot olivat 1930-luvlla Neuvosto-Karjalaan siirtyneiden amerikansuomalaisten rakentamia.

Leiriolot olivat ankarat. Vaikka saatavilla oli riittävästi leipää ja vettä, leireillä kuoli poikkeuksellisen paljon aliravitsemuksen heikentämiä lapsia ja vanhuksia.

Pakolla siirretyt suojärveläiset ovat jälkeenpäin todenneet, että he olivat vankileireillä. Interposolka ja Kaimaoja eivät olleet kuitenkaan varsinaisia vankileirejä, sillä niistä puuttui vankileirille tunnusomainen aitaus. Ihmiset saivat liikkua vapaasti lupalappujen perusteella. Jotkut hakivat kananmunia lähiseudun kolhoosista, ja tarvittaessa saattoi poiketa pyydystämään kiiskiä järvestä.

Siirtoleirit olivat enemmänkin työleirejä, sillä kaikki työkuntoiset naisista varttuneimpiin lapsiin joutuivat töihin. Talvella tehtiin puupilkkeitä ja keväällä mentiin uittoon. Työstä maksettiin päiväpalkka, jolla sai yleensä ostetuksi leipäkilon.

Suojärveläisiä palaamassa vankeudesta Helsinkiin 28. toukokuuta 1940.

Suomen viranomaiset keskustelivat Paasikiven johdolla Moskovassa pitkin kevättä vangiksi jääneiden siviilien mahdollisuudesta palata Suomeen. Paasikivi ajoi optio-oikeutta, jonka mukaan kaikki karjalaiset olisivat vuoden sisällä saaneet päättää, haluavatko he Neuvostoliittoon vai Suomeen.

Neuvostoliitto tahtoi kuitenkin venäläistää Karjalan ja kieltäytyi optio-oikeudesta. Se oli valmis palauttamaan sodan syttyessä sen haltuun jääneet siviilit.

Paluumahdollisuus julkistettiin toukokuun alussa, jolloin leirillä olleet saivat anoa Suomeen pääsyä. Venäläiset eivät painostaneet ketään jäämään, mutta Neuvosto-Karjalaan jäi vapaaehtoisesti runsaat 50 suomalaista.

Luovutetuille alueille jääneet suomalaiset palautettiin viidessä erässä. Tulijoita oli kaikkiaan 2,389, joista 1,763 oli kotoisin Suojärveltä.

Palautettuja odottivat Suomessa parin viikon karanteenileiri ja Valtiollisen poliisin kuulustelut. Valpo oli kiinnostunut vakoojista ja Neuvostoliittoa koskevista tiedoista. Samalla haluttiin selvittää, oliko joku syyllistynyt maanpetokseen.

Suojärveläiset osoittautuivat "huonoiksi" Terijoen hallituksen kansalaisiksi, sillä Valpo asetti syytteeseen maanpetoksellisesta yhteistoiminnasta vieraan vallan kanssa vain neljä palautettua.

Erkki Hujanen
(hs)

Kirjoitus perustuu Erkki Hujasen yhdessä Ari Haasion kanssa tekemään Suomen historian pro gradu -työhön.

Paasikiven ajama optio-oikeus ei sopinut venäläisille

Moskovan rauhan jälkeen maaliskuussa 1940 suojärveläisten asema muuttui, kun Terijoen hallitus lakkasi olemasta. Heitä alettiin kutsua "sovjetin rahvaaksi". Venäläistämispyrkimyksestä kertoi se, että markan käyttö siirtoleirien kaupoissa kiellettiin ja siirryttiin ruplakauppaan.

Suojärvellä perustettujen ja leireillä uudelleen organisoitujen kyläkomiteoiden tilalle perustettiin komissionit, joita johtivat kylänvanhimmat.

Suojärveläiset elivät Moskovan rauhan jälkeen epätietoisina tulevasta kohtalostaan. Myös Suomessa olevat omaiset ilmaisivat huolensa heidän olinpaikastaan lukuisissa viranomaisille lähetetyissä kirjeissä.

Lihasten sointuvaa symmetriaa

Marjo Selin edustaa kehon rakennuksen naisellista linjaa

Ammattina kehonrakennus tarkoittaa kilpailujen lisäksi seminaarien pitoa, mainossopimuksia, esiintymisiä, pr-tilaisuuksia jne. "Olen yksityisyrittäjä", toteaa kehorakentaja Marjo Selin ammatistaan.

Selin kumoaa olemuksellaan kaikki perinteiset käsitykset lihasmassojen ylivallasta ihmisvartalon peittona. "Olen lajin klassinen edustaja, eli naisellinen tyyppi. En pyrikään kasvattamaan lihaksia vaan symmetriaan eri vartalonosien välillä."

Selin haluaa romuttaa lajiin liittyvät myytit miehisyydestä. Lajissa eivät menesty pelkästään lihaksikkaat naiset, vaan on oltava tyyliä ja ulkoista viehätysvoimaa, joilla tuomarit hurmataan. "Jo työtehtävien määrästä huomaa, ettei lihastyttöjä kysytä läheskään niin paljon kuin esimerkiksi minua."

Naisellisuus on Selinille luonnollinen asia. Hormonaalinen tasapaino ei luonnollisesta fyysisestä rasituksesta horju. Kaikkeen voimailulajien ympärillä pyörivään dopingpuheeseen Selin suhtautuu vakavasti.

"Onneksi meitä testataan jatkuvasti, jokaisen kilpailun yhteydessä sekä harjoituskaudella jo vuodesta 1985 lähtien. Erityisesti naisammattilaisuuden puolella asiaan kiinnitetään erityistä huomiota."

"Naisellisuus on itsenäinen, onnellinen olotila. Ihmisellä on voimia muodostaa omia asenteita, voin tehdä mitä tykkään."

jatkuu sivulla 14

"Kehonrakennus on minulle filosofia, liikunnallinen juttu, jolla ylläpidän kehoni kuntoa", analysoi kehonrakennuksen ammattilainen Marjo Selin. Selin on ammattilaisena konkari, hän siirtyi ammattilaiseksi 1982, asui ensin Washingtonissa ja nykyisin Hawaijin Mauilla.
"Ei ulkomailla asuminen ole mikään ehdottomuus, mutta olemme mieheni Hannun kanssa seikkailijoita ja on kiva nähdä uusia paikkoja. Työni takia matkustan koko ajan ympäriinsä, eikä se vaadi tiettyä kiintopistettä."

New York City

Vera Viiu Allik

Finlandia Foundationin New Yorkin jaosto järjestää sopranoVera Viiu Allikin konsertin sunnuntaina, jouluk. 2. p:nä klo 8:00 illalla Merkin Concert Hallissa, mikä sijaitsee Abraham Goodman House rakennuksen tiloissa, 129 West 67th St.

Ohjelma koostuu Schubertin, Puccinin, Merikannon, Saarin, Herbertin ja J. Straussin sävelmistä.

Lisätietoja puhelinnumerosta (21) 362-8719.

★

Sibelius Societyn Suomen New Yorkin pääkonsulaatin avustuksella järjestämä Sibeliuksen syntymän 125-vuotisjuhlakonsertti radioidaan osittain National Public Radio asemien "Performance Today" sarjassa perjantaina, jouluk. 7. p:nä.

Lukijoita kehotetaan tarkistamaan, löytyykö sarja oman paikkakunnan NPR -ohjelmistosta.

Lauantaina, jouluk. 8. p:nä New Yorkin WNYC FM (93.9) radioasema esittää osia konsertista klo 3 - 5 iltapäivällä lähetettävässä ohjelmassa "Afternoon Music with Lucy Sumner".

Konsertin solistina on sopraano Taru Valjakka.

Memoir

Esteri Markkanen

Elokuun 20, 1904 - Lokakuun 10, 1990

Elämän laki on kova kuin timantti. Se on miljoonia vuosia pitänyt ihmiset niin kuin luonnonkin järjestyksessä. Vihainen itä-pohjois-tuuli rieputtaa, raiskaa ja ravistaa rannan puita, että lehdet lentävät maahan, osa mustan veden pinnalle, mistä virvatuuli kuljettaa ne kohti viimeistä olinpaikkaa.

Vuosisadan ensimmäisellä neljänneksellä tänne tulleet siirtolaiset alkavat häipyä, elämä on eletty ja kypsänä liikkuvat kohti Tuonelan virtaa. Ja jokaisella on ollut oma elämäntarina.

Esteri (Räsänen) Markkanen oli syntynyt Lappeerannassa ja saapui New Yorkiin vuonna 1929. Avioliiton hän solmi 1930 Vilho Markkasen kanssa. Syttyi sota ja Vilho joutui armeijaan. Poika Seppo syntyi 1944. Päästyään pois armeijasta ja sotasopa vielä päällä isä sai ankaran sydän kohtauksen ja niin jäi Esteri yksin huolehtimaan leivästä, pikku pojasta ja sai etsiä paikkansa auringossa.

Esterin elämä ei ollut helppoa. Siinä oli enemmän kiviä kuin ruusuja. Mutta suomalaisella sisulla hän koulutti poikansa ja vuonna 1949 muutti New Yorkista Voluntowniin. Kasvatti aikansa kanoja ja rakennutti talon Beach Pondin rannalle, jossa piti vuosia kesäravintolaa. Talvet oleskeli Floridassa.

Oli se vilkasta kesävieraitten aikaa, finnejä kuhisi joka niemen nenässä ja järven poukamassa. Perjantaisin Esteri keitti ja paistoi herkkuja, kesävieraat kävivät ostamassa kaalikääryleitä, pullaa, karjalan piiraita ja muita herkkuja. Minä olin Lehdon Eskon tyttären kanssa apuna.

Sunnuntaisin oli komeat päivälliset ulkona, monta kymmentä finniä syötettiin. Esteri oli niitä kuuluisia suuria kokkeja.

Esteri oli hyväsydäminen, vieraanvarainen, reilu, nipakka aito-karjalainen. Aura haalilla johti töitä, riemua ja iloa oli. Taisivat karjalanpiirakatkin lentää pöydältä katon kautta uuniin. Oli solidaarisuutta, lujaa ystävyyttä ja elämän riemua. Panisiko tuon nyt nuoruuden laskuun, vai monien persoonallisuuksien ansioksi.

Esteri kuului Aura seuraan, Ompelu kerhoon ja Floridan Karjalaisiin.

Iän mukana saapui väsymys ja hän myi talonsa ja muutti poikansa luo North Cantonin, Conn. Paha halvaustapaus - vei hänet hoitokotiin, jossa hän vietti viisi vuotta sänky- ja rullatuolipotilaana. Hän nukahti viime uneen Jack Dempseyn sairaalassa lokakuussa.

Hänet siunasi Frist Congregation kirkon pastori Charles E. Schleich ja hänet haudattiin North Cantonin kirkkotarhaan.

Hautajaisissa Seppo puhui äitinsä muistolle. Hän muuten kuuluu kirkkovaltuustoon ja pojanpoika soitti Finlandian muun ohjelman lisäksi. Suomalaisten puolesta puhui Helen Pietilä.

Tuli ajatus, että mitähän Esterin mieleen ailahti viimeisinä aikoina. Halusiko vapautua kahleistaan sinne synnyinseudun Karjalan kunnaille kuulemaan Vuoksen vesien laineitten laulua vai Laatokan rantamille?

Meille karjalaispienoisille opetettiin, että pyhä on Laatokka, sen on pyhittänyt Valamon Luostari, joka suojelee Karjalan kansaa kaikelta pahalta.

Esteriä jäi suremaan poika Seppo, Miniä Gay, kaksi pojanpoikaa, Chris ja Tylor, Heidi Bakkon, NY. ja Aino Salenius, GA., Suomessa Räsäsen, Markkasen ja Toirunsalon perheet. Tässä maassa monet ystävät. Kevyt multa sinut peittäköön!

"On kallihit maat, miss' silmäsi aukes,
min puolehen kerran, kun voimasi raukes,
laps-mielellä kaipaat uuvahtamaan,
suur-maammosi helmahan Karjalan maan."

Hertta Odell

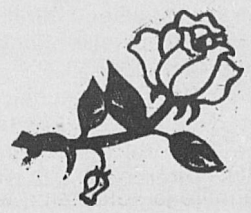

Perinteinen Joulujuhla

Imatra Haalilla

Lauantaina, jouluk. 8. p:nä klo 3 ip.

Jouluaiheista ohjelmaa
★ Pääkonsuli Garth Castrénin tervehdyspuhe
★ Joulupukki vierailee
- muistakaa lahjat konttiin
★ Joulupuuroa ja hedelmäsoppaa
★ Kahvia leivonnaisten kera
★ Tanssia hanurimusiikin tahdissa
soittajana **Nils Sanden**

$5.00 lahjoitus aikuisilta
Alle 12-vuotiaat lapset ilmaiseksi

Imatra Hall
740 - 40th St., Brooklyn, NY
(718) 853-5977

Connecticut

TAPAHTUMAKALENTERI

Jouluk. 2. p:nä - FAHS:n Suomen itsenäisyyspäiväjuhla, minkä ohjelmana on Jean Sibeliuksen musiikki hänen syntymänsä 125-vuotisuuden kunniaksi.

Professori William Hoglund, Storrsista, toimii juhlapuhujana.

Tilaisuus alkaa klo 1 iltapäivällä ja pitopaikkana on Finnish Hall, Rt. 169, Canterbyry. Kahvitarjoilu ja vapaa pääsy.

Jouluk. 3. p:nä - Aura Seuran kuukausikokous klo 7:30 illalla Aura Haalilla Voluntownissa.

Jouluk. 6. p:nä - FAHS:n kuukausikokous klo 6:00 illalla. Kokousta seuraa "Pot luck" pikkujoulu.

Jouluk. 9. p:nä - Joulujuhla Aura Haalilla Voluntownissa klo 3 iltapäivällä.

121
uutta tilausta

Raivaajan 85-vuotisjuhlavuoden merkeissä julistettu uusien tilaajien hankkimiskampanja on tähän mennessä tuonut 121 uutta tilaajaa.

Saavutus on hyvä, mutta emme ole vielä lähelläkään päämääräämme - 850 uutta tilaajaa. Siis, aika herätä kaikkien matti-myöhästen ja hankkia edes yksi uusi tilaaja ennen juhlavuoden päättymistä.

Kiitos kaikille niille, jotka ovat auttaneet hankkimalla uusia tilaajia! Toivottavasti muut lukijat seuraavat esimerkkiänne.

Muistattehan, että kaikkien niiden kesken, jotka hankkivat uusia tilaajia, arvomme vuoden viimeisenä päivänä $200, $100 ja $50 rahapalkinnot. Itselleen lehden tilaava uusi lukija pääsee myös osalliseksi arpajaisvoitoista. Siis, kaikki mukaan kasvattamaan Raivaajan tilaajakuntaa!

DANIELSON OIL CO.
ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping
Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

The Robert H.
Auchmoody Funeral Homes
Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto
Danielson, Conn. Tel. 774-3284
Central Village Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.
FUNERAL DIRECTORS
5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

Imatra Seura
740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426
Veikko Laiho, puh.joht.
SAUNA TILAUKSESTA

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May
593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590
GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Suomen Pääkonsulinvirasto
380 Madison Avenue
24th floor
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515
Vientikeskus
Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863

Floridan kuulumisia

Ylivieskan tyttö pakinoi

Jospa jatkaisi matkakertomusta. On tainnut kadota muistista edelliset, mutta ainakin tämä tuo tuoreutta.

Maanantai 20.8. viides ja viimeinen retkipäivä. Saavuimme aamulla Leningradiin. Linjaautolla sinne jo aikaisemmin saapuneet olivat meitä vastassa. Ruokailimme ja menimme Puskinon kirkkoon.

Kirkko on ollut käytössä v. 1976, jolloin siellä oli tehty iso remontti. Kirkkosali oli avara. Alttaritaulussa luki: "Jumala on rakkaus."

Meidät otettiin ystävällisesti vastaan. Emännät olivat laittaneet tarjoilun. Arvo Survo oli matkoilla seurakunnissa, joten emme tätä Puskinon pappia tavanneet tällä kerralla.

Kirkon työntekijä diakoni Viktor Kynner esitteli meille kirkon, sen monet vaiheet ja ilon siitä, että kirkko saatiin käyttöön. Se oli lahjojen lahja.

Viivyimme vielä hetkisen hiljentyen, veisaten ja terveiset vaihtaen. Panimme kolehtiin kaikki loput ruplat ja suomen rahaakin. "Herraa hyvää kiittäkää. . " veisasimme lopuksi ja jätimme hyvästit herttaisille emännille ja koko talon väelle.

Jatkoimme matkaa. Vastaan tuli usein sivuvaunullinen moottoripöyräilijä.(Akan tappo kone, niin sitä meillä sanottiin, kun niitä Suomessa oli) Se oli mukava nähdä. Suomen teillä ei moista vehjettä enää näe.

Tultiin Viipuriin. Pöyreässä Tornissa piti olla lounas, mutta jostakin syystä sitä ei ollut.

Emme laajemmin liikkuneet Viipurissa. Jotakin sentään katseltiin. Kauppahallin luona oli kauppiaita. Vanha mummo, pitkä takin kauhtana yllänsä, muutenkin kepulisti puettu, seisoi pienen toripöytänsä takana.

Myytävänä oli puisia kannellisia lippaita, käsityötä tosin, kauniitakin. Helminauhoja, mahdollisesti jonkinlaisista siemenistä tehtyjä, kiillotettuja, aika kivan näköisiä.

Joku tietenkin teki ja mummo kauppasi. Hän ei osannut suomen sanaa. Sen kyllä ymmärsi, kun kysyin paljonko tuollainen lipas maksaa? Seitsemän ruplaa. Minulla oli enää viisi ruplaa ja niinpä ratkaisin asian antamalla mummolle sen noin vain.

Miliisit seisoskelivat lähettyvillä. Mummo pisti äkkiä rahan poveensa ja antoi väkisin minulle helmet. Ei uskaltanut ottaa lahjaa vastaan.

Poikasia oli joka puolella. Purukumia, markka tai jotakin, oli pyyntö. Tai kaupattiin tulitikkuja, ainakin nämät vesselit. Luokseni tuli noin 4-vuotias, oikein sievä pikku poika. Hän oli puettuna tummansiniseen pukuun, lyhytlahkeiset housut ja pieni kirkkain napein varustettu takki yllään. Kaunis lapsi. Hänen kuvansa on tänäkin päivänä silmieni edessä.

Tämä muistikuva johtuu siitä, että tämä pienokainen kauppasi tulitikkulaatikkoa. Isommat pojat panivat pienimmän asialle, arvelivat kai, että ostaja heltyy pienen kauppiaan edessä ja niin kai siinä kävikin.

jatkuu sivulla 11

Esther Lilly's new book

Play It Like Eve With Adam

Price $8.32 inc. postage & sales tax

220 Croton Ave. No. 206
Lantana, FL 33462

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd. Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmailta tai konsertti ja tanssia lopuksi. Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä. Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuuroa hedelmäkeiton kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjatavarakauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoinna maanantaista lauantaihin 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road
Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä
Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

Marrask. 21, 1990

On kiitospäivän aatto kun kirjoitan tätä viikottaista uutisraporttia Lepokodilta.

Kotimme valmistautuu viettämään kiitospäivää, kuten miljoonat muut perheet kautta Amerikan. Herkistynein mielin tahdomme nyt erityisesti muistaa ja kiittää kaikkia eriseurakuntien edustajia, kuten Helluntai-, Apostolis Luterilaista- ja St. Andrew's Luterilaista seurakuntaa sekä Nasared kirkkoa ja kaikkia turistipastoreita ja kuorolaisia, jotka olette kuluneen vuoden aikana antaneet arvokasta rakkauden sanomaa asukaillemme.

Tämä toivoa antava sanoma ja tieto on suonut lohtua moneen yksinäiseen ja sairaaseen ihmissydämeen, jota omassa pyhässä hiljaisuudessa on voinut palauttaa mieliin.

Kuten tiedämme, asukaamme ovat ikääntyneitä, joten vain aniharvat heistä voivat saada virkistystä kotimme ulkopuolelta ja näin ollen on todella tärkeää, että Te kaikki kotimme tukijat lähestytte heitä monin eri tavoin.

Kiitollisella rakkaudella
Lepokodin puolesta
Elina Kuronen

Ps. Pyydämme ystävällisesti allaolevia jäseniämme ilmoittamaan osoitteensa Lepokodin toimistoon, tai niiden henkilöiden, jotka heidän osoitteensa tai olinpaikkansa tietävät.
Jäsennumero:
1044Elsa Ahonpää
1379 Vieno Ahtola
1182 Eine Alajoki
1189 Helmi Alexander
1525 Vivian K. Algire

Joka kodin koneet:

Puhelin, imuri ja jääkaappi

Pölyimuri ja jääkaappi ovat kestotavaroita, jotka löytyvät nykyisin lähes jokaisesta Suomen kodista. Yli yhdeksässä kodissa kymmenestä on myös puhelin.

Tämä käy ilmi Tilastokeskuksen elinkustannustutkimuksen ennakkotiedoista.

Jääkaappi ja pölyimuri oli jo kaksikymmentä vuotta sitten kahdessa kodissa kolmesta. Seitsemänkymmenluvulla ne sitten levisivät käytännössä kaikille.

Puhelinten määrä kasvoi nopeiten 70-luvun alkupuolella. Kun vuonna 1971 puhelimia oli vain 39 prosentissa kodeista, viisi vuotta myöhemmin niitä oli jo 72 prosentilla.

Oma auto on nykyisin 62 prosentilla kotitalouksista. Määrä on kivunnut parina viime vuosikymmenenä noin prosenttiyksikön vuosivauhtia.

Tuoreimpiin kestohyödykkeisiin kodeissa kuuluvat mikroaaltouunit ja CD-soittimet. Ne olivat vielä 5 vuotta sitten niin harvinaisia, että ne eivät sisältyneet Tilastokeskuksen kyselyyn. Nyt mikroaaltouuneja on jo puolessa kodeista ja CD-soittimia 10 prosentilla.

Myös videonauhurit ja astianpesukoneet ovat yleistyneet nopeasti viimeisen viiden vuoden aikana.

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Joulutervehdysten aika

Muistattehan Raivaajan joulutervehdykset? Entiseen tuttuun tapaan julkaisemme tänäkin vuonna joulutervehdyksiä lukijoiltamme. Tapa on osoittautunut suosituksi ja käteväksi.

Kaikki henkilökohtaiset tervehdykset julkaistaan yhdessä numerossa, jouluk. 12. p:nä. Niiden tulee olla toimituksessamme jouluk. 3.:teen päivään mennessä.

Täyttämällä ja postittamalla oheisen kupongin voitte tervehtiä kaikkia suomalaisia ja amerikansuomalaisia ystäviänne Raivaajan välityksellä. - Toimikaa nopeasti, aika on vähissä!

Joulutervehdyksiä

Tervehdi ystäviäsi jouluna

Raivaajan välityksellä

$11.00 ilmoitus

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
(Voitte valita myös oman tervehdyksenne)

Toivottaa: Nimi
Osoite

$5.50 ilmoitus

$1.50 nimi

$2.00 nimi ja osoite

Hyvää Joulus ja Onnea alkavalle vuodelle

Toivottaa: Nimi
Osoite

Lähetä tervehdyksesi ensi tilassa osoitteelle:
Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

Tervehdyksenne tulee olla toimituksessamme jouluk. 3.:teen päivään mennessä. Kaikki yksittäiset tervehdykset julkaistaan jouluk. 12. päivän lehdessä.

The Finnish-American **RAIVAAJA**

NPR to air excerpts of Sibelius 125th concert

NEW YORK, NY -- If you can't make it here for the concert celebrating the 125th anniversary of the birth of Jean Sibelius on Wednesday, Dec. 5, in Kauffman Concert Hall of the 92nd Stree Y, take heart and tune in your radio.

Portions of this concert, which features soprano Taru Valjakka and Harold F. Lewin's Arioso Ensemble, will be broadcast nationwide in the National Public Radio network's "Performance Today" series on Friday, Dec. 7, 1990.

Check your local public radio station for exact time of broadcast in your area.

Here, WNYC-FM (93.9) will broadcast excerpts from the concert on their "Afternoon music with Lucy Sumner" program (3-5 p.m.) on Saturday, Dec. 8, 1990.

This concert is sponsored by the Sibelius Society in collaboration with the Consulate General of Finland in New York.

It will feature works by Sibelius, Thomas Byström, Aulis Sallinen, Toivo Kuula and Jouni Kaipainen.

LA 'Scandinavian Festival '90' termed success

Scandinavia came to Santa Monica's Colorado Place on October 13 for the seventh annual Scandinavian Festival.

The American Scandinavian Foundation of Los Angeles transformed the elegant plazas and courtyards of Maguire Thomas Partners' unique business center into a Scandinavian setting complete with town square and village green.

Thousands of guest took advantage of the beautiful autumn day and there in the shadow of the Santa Monica mountains, only minutes from the Pacific ocean, celebrated the traditions of the five Scandinavian countries -- Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden.

Town Square came alive as the folk dancers in authentic costumes demonstrated their skills at reproducing the centuries-old patterns of dance.

Strolling musicians entertained as guests found their way through the maze of the marketplace and sampled "Tastes of Scandinavia."

A T & T provided guests with the opportunity to "reach out and touch Scandinavia" by offering free three-minute international telephone calls.

As dusk fell, accordionists announced the parade of national costumes.

Through the brick-paved Town Square, all colorful with canopies and streamers, marched members of each national group behind the flags of their countries wearing costumes from the various regions of Scandinavia.

Few will soon forget the beauty of that procession: the colorful costumes, the flags gently tossed by ocean breezes, the faces of Scandinavia - old and young!

Certainly all guests were winners, for each gained a precious day of Scandinavian memories. Especially fortunate were more than 40 guests who took home raffle prizes representing the best of Scandinavian and American products and services.

Mr. Glenn Paxton of Tuscon, Arizona, won the grand prize package which included two roundtrip tickets to Scandinavia from SAS, Southwest Area, *and* a cruise for two between Oslo and Copenhagen on a Scandinavian Seaways ship from United Tours, Copenhagen, *and* a weekend for two at the Oslo Plaza Hotel from Oslo Plaza/ Reso Hotels.

Toivo and Marjorie Marjanen of Santa Monica won the first prize: two night's lodging for two at the Sheraton Royal Scandinavian Inn in Solvang, California.

The festival was, in all respects, a remarkable success.

It is designed to promote interest in and understanding of Scandinavian life and culture and to raise funds to support the foundation's impressive scholarship program.

The scholarship fund was enriched by more than $10,000 as a result of this fund-raising activity.

The American Scandinavian Foundation of Los Angeles is a non-profit cultural and educational organized in 1939. For information regarding the foundation and its programs, please phone 213-452-7667.

American Scandinavian Foundation of Los Angeles

Finnish Christmas stamps and postcards

HELSINKI - The Philatelic Centre of the Posts and Telecommunications of Finland have released a set of stamps containing all the Finnish Christmas stamps issued from 1983 onwards.

In addition to the actual stamps, the pack also contains an introduction, in Finnish, Swedish, English and German, to the theme of Finnish Christmas in stamps.

The illustrations as well as the Christmas stamps for 1990 have been designed by the artist Marjaliisa Pitkäranta.

The issue totals 10,000 and the price for one set is FIM 28.

Three stationery postcards with Christmas motifs originating from drawings by the artist Martta Wendelin (1893-1986) have also been released.

In the minds of Finnish people, Martta Wendelin was first and foremost an illustrator and a designer of postcards. Especially her postcards have gained vast popularity among collectors.

The picture motifs of the stationery postcards to be published in November are "Santa Claus at the Housegate", "Two Angels at the Manger" and "Three Children on the Carpet".

The stamps printed on these cards show a detail of the card's picture motif, and bear no value indicator. The cards can be used for Christmas greetings in Finland and the other Nordic Countries.

The cards are sold in six card sets, containing two cards of each motif, in every post office in Finland. The price of a set is FIM 27.

Customers with a standing order for postal stationeries at the Philatelic Center will receive the products automatically according to their order.

An issue of 250,000 has been produced of each of the three cards. The sets will be available until out of stock.

New Exhibition Cards

The Finnish 1990 exhibition cards are available until the end of the year as two different sets. Special cards have been produced for "Essen 90", "Stamp World London 90", "Belgica 90", "Nordia 90" and "Wien 90", two different cards for each exhibition, one for the Finland set and the other for the Åland set. The price of each set is FIM 30.

The cards have been designed by Ritva Kostia, the graphic designer of the Philatelic Centre.

Inquiries and orders can be addressed to the Philatelic Centre, P.O. Box 654, SF-00101 HELSINKI, FINLAND.

Payments can be made on postal giro account Helsinki 21 186.

I enthusiastically voted YES on Question 3 on the recent Massachusetts ballot.

Unfortunately, the NO votes won out. The purpose of Question 3, if passed, was not only to rollback the recent legislative increases in personal income taxes. fees and fines, but also to eliminate the damaging increase in the sales tax categories, beginning in December, and to eliminate the personal income tax increases scheduled for January 1991.

This was, in effect, the vehicle for a non-violent revolution against our political mismanagers, requiring them to make serious cuts in the administrative waste that has accumulated over the past eight years.

In view of the strong reasons supporting a YES vote on Question 3, why did it fail?

First, we should note that the YES supporters operated on a budget of about one million dollars for their campaign, most of which came from the lower and middle class workers who were not able to contribute anymore to political waste from their paychecks; whereas the NO supporters amassed over 3 million dollars for their campaign, chiefly from large groups and people on the "gravy train", all who had their own selfish interests to support.

Moreover, over $750,000 was contributed by organizations from out of state who had vested interests in government contracts.

Also, and this is the sad part, the NO voters believed the propaganda involving unsubstantiated and inaccurate predictions of horror stories to result from a YES vote on the question.

It seems that most voters do not take the time to really study the facts, and to weed out the hysteria before voting.

Also, it seems that "money talks". Isn't this something to be proud about?

Innostuksella äänestin KYLLÄ. Kysymys 3:n kohdalla äskettäisissä Massachusettsin vaaleissa.

Valitettavasti EI äänet voittivat. Kysymys 3:n tarkoituksena ei suinkaan ollut vain kumota lainlaatijakunnan viimeisimpiä ansioverojen, palvelumaksujen ja sakkojen korotuksia, vaan samalla eliminoida tuhoisat joulukuun alussa voimaanastuvat myyntiverolisät sekä eliminoida vuoden 1991 tammikuulle suunnitellut ansioverojen korotukset.

Itse asiassa se olisi mahdollistanut väkivallattoman vallankumouksen poliittisia väärinkäyttäjiä vastaan, vaatien heitä tekemään todellisia supistuksia viimeisten kahdeksan vuoden aikana syntyneen hallinnollisen tuhlauksen suhteen.

Miten on mahdollista, että sitä puoltavasta järkeilystä huolimatta Kysymys 3 ei läpäissyt?

Ensinnäkin meidän tulee ottaa huomioon, että KYLLÄn kannattajat toimivat noin miljoonan dollarin budjetilla, mistä suurin osa tuli lahjoituksina alemman- ja keskiluokan työläisiltä, joilla ei enää ollut varaa poliittiseen tuhlailuun; sen sijaan EIn kannattajat saivat kokoon yli kolme miljoonaa, pääasiallisesti suurilta ryhmiltä ja "kastikkeen nauttijoilta", jotka kuuluivat kannattajajoukkoon oman etunsa ajamana.

Sitäpaitsi yli $750,000 tuli lahjoituksina osavaltion ulkopuolisilta järjestöiltä, jotka hyötyvät hallituksen urakoista.

Lisäksi, ja tämä on surullisinta, EI äänestäjät uskoivat propagandaan, mitä levitettiin ilman konkreettisia todisteita ja vääriin kauhukertomusten kaltaisiin ennusteisiin, joitten uhattiin tapahtuvan KYLLÄn läpäistessä.

Tuntuu siltä kuin suurin osa äänestäjistä ei perehdy tosiseikkojen tarkasteluun hysterian välttämiseksi.

Lisäksi "raha tuntuu puhuvan". Todellinen ylpeydenaihe, eikö olekin?

Wayside Caterers, Inc.
266 Sudbury St., Marlboro, MA 01752
AMERICAN AND CONTINENTAL CUISINE
SPECIALTIES FROM THE SCANDINAVIAN KITCHEN
LIISA CHANOFF
PIRJO SILEN
(508) 624-4740
RES: (508) 481-1784
RES: (508) 460-9793

Sävele Syrjälä honored for his lifework

by Toini Laakso

FITCHBURG, MA - "Sävele has now come full circle, said Rachel Syrjälä at the conclusion of festivities honoring her husband, Sävele Syrjälä, retired journalist and editor-in-chief of the Finnish newspaper RAIVAAJA. It was in Fitchburg that Sävele began his life's work.

Friends, relatives and associates filled Kaleva Hall to capacity to pay tribute to Syrjälä on Sunday afternoon, November 18.

Festivities got under way with words of welcome by Aili Walsh, president of the sponsoring organization, the Finnish Cultural Center at Fitchburg State College.

A "Special Merit Award" was presented to the guest of honor by James J. Hammond, founder and honorary president of the Cultural Center.

The certificate described Syrjälä as "A distinguished Finnish-American, Journalist, Lecturer, World Traveler, and Civic Leader," and commended him for effectively exemplifying the goals of the Finnish Cultural Center.

It also noted Syrjälä's previous awards and praised him for his effectiveness as editor-in-chief of RAIVAAJA, and his leadership roles in the United Co-operative Society and Worker's Credit Union, and other endeavors.

Finnish Consul Edwin E. Kaarela eloquently spanned Mr. Syrjälä's lifetime of accomplishments in a fascinating talk stating that Sävele, and his father Frans J. Syrjälä before him, had "each dedicated his lifework to the basic principles of economic and social justice. Each has left an indelible mark in Finnish-American history that we can always be proud of."

Mr. Kaarela told of the Syrjälä family's flight from Finland when the father was seized to serve in the Russian Army and managed to escape to Canada, and soon after settled in Massachusetts.

It was here "where Sävele began learning the basics about trade unionism and democratic socialism from his father," he said.

Sävele's yearbook from Fitchburg High School's class of 1921 describes him as "'a quiet man whose talent lies in his pen' . . . how prophetic!" exclaimed Kaarela.

"After high school," he continued, "Sävele became thoroughly immersed in advocating the cause of the workingman, to secure for him economic and social justice."

(Syrjälä also attended Northeastern University Law School, 1924-27, the Boston University School of Journalism, 1927-28, and also Harvard University Extension courses.)

"He was a strong opponent of communism and locally was careful to point out the dangers of communism as it began to infiltrate the social and political groups in Massachusetts," Kaarela said.

"In a sentence, Sävele was a strong leader in a national movement which eventually brought us national laws respecting child labor, trade union recognition and protection, the Social Security System, Workmen's Compensation and the like. . . all of which we, today, take for granted and enjoy without really understanding the difficult formative times in getting these benefits to pass," he continued.

During his talk Kaarela also spoke of Sävele's wholehearted efforts in securing aid for Finland when it was attacked by Russia in 1939; of his writing to the United States Congress about the "apparent waste and favors in government"; of his "organizing and founding the Boston Chapter of the Finlandia Foundation"; his "promotion and preservation of Finnish culture"; "his valuable contributions in founding the Co-operative movement"; and his being recognized and knighted by the Finnish government.

Mr. Kaarela concluded his talk by quoting the following statement written by a local author of some time ago with reference to Sävele's father's activities and which he, Kaarela, felt as being most applicable and appropriate in honoring Sävele:

"He has plowed straight furrows, neither stumps nor boulders have caused him to veer; even when unruly horses tried to overturn the plow, he left a mark that had no turn and no curve."

Testimonials, letters and reminiscenses by former co-workers and associates were read by Toini Laakso, who chaired the occasion and served as mistress of ceremonies.

Eleven-year-old Alicia Arnold and her violin thrilled the audience with her beautiful rendition of Sibelius' *Finlandia*, a composition so dear to all Finnish hearts, as well as with two other selections she masterfully played.

Veikko Honkala's accordion perked up the gathering with peppy Finnish tunes.

Centerville, Cape Cod, has been the residence of the Syrjäläs for many years, prior to which they lived in Watertown.

They have a son, Frederic, and daughter, Edith Eash, both of whom were present with their spouses.

Mrs. Laakso expressed appreciation to the Knights and Ladies of Kaleva for the use of their building, and to the following for their involvement: Eira Perko, who set up an attractive photo display of picture of Sävele through the years, and Irma Laine, both of whom had worked with Sävele at the Raivaaja office.

Also, Mrs. Walsh, Ruth Holm and Rauni Cote for arranging the ever popular Finnish coffee table.

FITCHBURG, MA - Finnish Cultural Center honorary president and founder James J. Hammond, left, presents Sävele Syrjälä the Center's "Special Merit Award" for his lifetime of work in the Finnish-American community.

Kenttä Hall

LAKE WORTH, FL

On Sunday, November 18, Linnea Hoover had charge of the program and she put on a good one.

A Pilgrim family were waiting for their friends and family members to come for Thanksgiving.

A big Indian chief came also, bringing a turkey. The chief was Carl Marks. He had long black hair and feathers. He looked just like an Indian.

The mother of the house was Linnea Hoover, her daughter was Dorothy Leino.

Guests were Mrs. Hedlund, Charles Hedlund, Veikko Jarvi, Arnold Johnson.

The Indians were Pearl Jarvi, Bertha Kauppinen, Linnea Hoover, and Carl Marks. They did an Indian war dance.

Leo Jakkola was also an Indian and he played the viola with Mrs. Hedlund on the violin.

Charles Hedlund played the piano with *Autumn Leaves* being the song.

Dorothy Leino sang a solo and sang in a trio with Pearl Jarvi and Arnold Johnson.

Veikko played his mouth organ. He played *Over the River and Through the Woods*.

Janet Kivi accompanied everyone on the piano. It was a fun program and everyone really enjoyed it.

On Saturday, Nov. 24, there was a dance at our hall. Palmu and Sylvia plyed the accordion and drum.

On Sunday the 25th, a group called Kivi Juhlat put on a play, *Nummisuutarit*.

The curtain went up at 6 p.m.. This was an unusual time because we start at 7 most of the time. But they wanted to start at 6.

This Monday this same group put on a play called *LEA*.

Both of these plays were written by Alexis Kivi.

We are looking forward to Christmas which will be on the 23 of December and will be at four in the afternoon.

Our hall is quite active in the FinnFest '91 that will be here in April. From the 4th to the 7th. A four day festival.

It promises to be a big affair and everyone is already looking forward to it. There will be something on at the hall the whole time of the doings.

On Dec. 1 on a Saturday afternoon at two, there will be a big birthday bash for Olga Hill.. Her son is putting it on for his mother and all their kinfolks are coming and they will put on a program. It promises to be quite an affair.

Olga will be 90 years old on that day. So if you know Olga and wish to come you are welcome. Everyone is invited.

This will be at our hall. Hope to see you there.

Vera Marks

121!

Only **three** new subscribers since last week's paper.

Thanks for those of you who added names to the list, but we must pick up the pace!

Use the coupon on the right to get someone to subscribe. If you send it in, then you're elible for the drawing. If they send it in, then their name goes in the barrel.

Remember folks, this is your paper. It's not operated for private gain. The only way that RAIVAAJA can continue to improve is with your help.

It's up to all of us to work to make RAIVAAJA the best Finnish American newspaper!

RAIVAAJAN KONTTORI

For RAIVAAJA's 85th we are launching a campaign to increase our readership because we know that there are many more people out there who would enjoy the paper. Our goal is 850 NEW subscribers for the 85th! Everyone who gets a NEW order of a 12 month subscription participates in a drawing held at the end of the year. The prizes are $200, $100 and $50. The drawing will take place December 31, 1990. EVERY time you send in a NEW subscription we'll add your name to the drawing pool. So, no more of passing the paper around to a friend, neighbor or relative - get them to subscribe instead! Your own NEW subscription also makes you eligible to participate in the drawing.

Raivaaja Publishing Co., P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

SUBSCRIPTION COUPON USA 12 mo. $20.00 Foreign 12 mo. $24.00

Agent: _____

Address: _____

_____

_____

Subscriber's name: _____

Address: _____

_____

_____

Raivaaja's B

Some suggestions

SAMPO: THE MAGIC MILL

A collection of Finnish-American writing
Edited by Aili Jarvenpa & Michael G. Karni
A rich celebration of our poetry & prose

$11.95

add $2.00 for postage and handling
(Mass. residents add $.60 sales tax)

Song of Finland

Featuring the most beautiful Finnish melodies
Lyrics in both Finnish & English

Edited by composer Einar Marvia
English translations by Aina Swan Cutler,
Paul Sjöblom and Philip & Marja Binham

book measures 9" x 12", beautifully bound in lacquared cover, 92 pages

$35.00

add $2.00 for postage and handling
(Mass. residents add $1.75 sales tax)

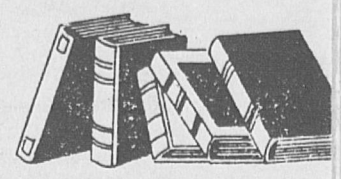

Films by Sociologist-Filmmaker Michael Loukinen on video

Tradition Bearers (1983), *a 37. min. color documentary about Finnish American history and folk art through the lives and repertories of four traditional artist living in the western Great Lakes Region. Blending live oral history interviews with historical photos, the film documents the story of Finnish emigration, pioneer life, and cultural adaptation. Features lumberjack-accordionist Art Moilanen, and author-illustrator Jingo Viitala-Vachon, wood artist Jussi Toivonen and weaver Katri Saari. VHS format.*

Price: $35.00

add $2.00 for postage and handling
(Mass. residents add $1.75 sales tax)

Finnish American Lives

(1984), *a one hour documentary exploring the meaning of ethnic history, aging, and intergenerational bonds. A moving portrait of traditional Finnish American culture in the Upper Peninsula of Michigan, highlighting the universal importance of that fragile community of memory connecting ourselves with parents and grandparents. A 92-year-old immigrant grandfather asked his son and Finnish immigrant daughter-in-law to live on the farm and care for him. The barn will fall any day, the grandchildren are growing restless, as we watch this three-generation farm family work, celebrate, reflect and grieve. VHS format.*

Price: $35.00

add $2.00 for postage and handling
(Mass. residents add $1.75 sales tax)

Good Man in the Woods

(1988), *the title of this 90 minute color documentary reflects the highest traditional compliment that can be paid to a man in the North Country. The film explores the lives of the survivors of the ancient callings of the wilderness - loggers, trappers and commercial fishermen - showing how the personality is shaped by daily exposure to the hazards and splendors of the forests and Lake Superior. As if frozen in time, the film opens a window into our past, offering a glimpse of a vanishing human species. These wilderness characters unconsciously project a sense ot their own inevitable extinction. Filmed in the remote Upper Peninsula of Michigan, GOOD MAN . . .presents one of the strongest expressions of "Sisu" that you will ever see. VHS format.*

Price: $40.00

add $2.00 for postage and handling
(Mass. residents add $2.00 sales tax)

SPECIAL: all three videos $100.00
If all three videos are sent to the same address, add only $2.00 for postage and handling.
(Mass. residents add $5.00 sales tax)

The Finnish Folk Year

A Perpetual Diary
&
A Book od Days, Ways and Customs
by Anneke Lipsanen

Learn about Finnish Folklore the whole year long!
hardcover

$9.95

add $2.00 for postage and handling
(Mass. residents add $.50 sales tax)

OUR DAILY

translation by Richa
of Kalle Päätalo's nove

The scene is the selko, a
northeastern Finland, in the d
1930s. Päätalo paints a vivid
the battle for subsistence.

softbound ★ 53

$20.C

add $2.00 for postag
(Mass. residents add $

For cooking enthusiasts

Food from Finland

A Finnish Cookbook
by Anna-Maija and Juha Tanttu

Welcome to delicious Finland! A guide as well as cookbook, this book introduces a cuisine which has lots to offer: from fresh sea and lake fish to small and big game, from excellent bread, wild berries, mushrooms and after-sauna drinks to vegetables grown during the nightless summer days of the North. Finnish food has a great variety, as it is a combination of East and West, of Russian, Scandinavian and European influences. In this book you'll find mouthwatering recipes and interesting information about Finland.

Richly illustared, hardcover ★ 96 pages

$27.00

add $2.00 for postage and handling
(Mass. residents add $1.35 sales tax)

The Finnis

Beatrice A

$

add $2.00 for pc
(Mass. resident

Fantastic

Recipes &

Learn ab
history
as yc

$(

add $2.00 for po
(Mass. residents

Send your order to:

RAIVAAJA
P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600

Make your check payable to RAIVAAJA. If more than one book is shipped to the same addr

Bookstore

for holiday gifts

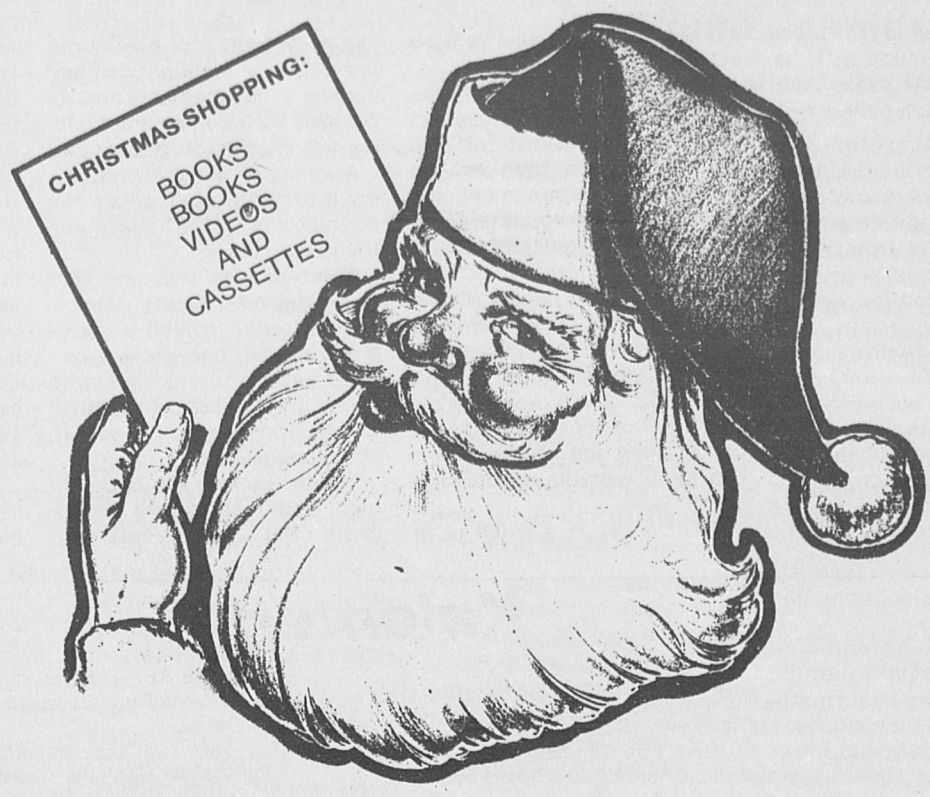

Eino Friberg's translation

THE KALEVALA

Epic of the Finnish People

Over 90 illustrations by Björn Landström many in full color

notes - bibliography - glossary

clothbound ★ 448 pages, 6½" x 9½"

$39.00

add $2.50 for postage and handling
(Mass. residents add $1.95 sales tax)

A History of Finland

by Eino Jutikka with Kauko Pirinen
translated by Paul Sjöblom

From origins to Kekkonen's 1978 re-election
253 pages, indexed

$5.50

add $2.00 for postage and handling
(Mass. residents add $.28 sales tax)

BREAD

ard A. Impola
el KOILLISMAA

backwoods region of
epression years of the
and detailed picture of

2 pages

0

e and handlin
1.00 sales tax)

h Cookbook

by

A. Ojakangas

9.95

stage and handling
s add $.50 sales tax)

ally Finnish

& Traditions

out Finnish
and culture
ou cook

3.50

stage and handling
add $.33 sales tax)

Suomenkielisiä kirjoja

Uuden maan rakentajat

New Yorkin suomalaisten tarina

Esko Tommola

Kirja kuvaa niin siirtolaisuuden historiallisen taustan, siirtolaisia elähdyttäneet aatteet, taloudelliset ja kulttuurilliset ponnistelut kuin yhteisyyden ja seura-elämän vaalimisen.

Kovakansinen ★ 368 sivua, lukuisia valokuvia

$40.00

lisäksi $2.00 postituskuluihin
(Massan asukkailta lisäksi $2.00 myyntiveroa)

Isoisä tarinoi talvisodasta ja ajasta ennen sitäkin

Yrjö Latvala

Teoksessa Yrjö Iisakki Latvala kertoo nuoren miehen tiestä Pohjanmaalta talvisotaan, elämästään ja kokemuksistaan ennen sotaa ja sodan pyörteissä.

Kovakantinen ★ 710 sivua, valokuvia

$50.00

lisäksi $2.00 postituskuluihin
(Massan asukkailta lisäksi $2.50 myyntiveroa)

Audio Cassettes

VIOLA TURPEINEN:

The Early Days

Finnish American Dance Music 1928-1938

Remastered from existing 78 RPM Victor recordings, this tape has been selected as "an outstanding folk recording" by the American Folklife Center of the Library of Gongress.

$9.95 postpaid
(Mass. residents add $.50 sales tax)

Heikki Lahti & Friends

Traditional Finnish Mandolin

Robust, gutsy playing Heikki Lahti, three-time Finnish mandolin champion with accompaniment from accordions, fiddle, bass and second mandolin. 38 minutes of polkas, waltzes, schottisches, polskas and other traditional Finnish instrumental music.

$8.00 postpaid
(Mass. residents add $.40 sales tax)

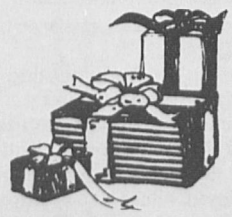

ess, postage is $1.00 per book.

Thanksgiving thoughts

by Roy Helander

My Thanksgiving Day morning was spent much as it has been for several years now: drinking too much coffee, helping with the cooking of the meal (I always make the stuffing); reading the newspapers and occasionally switching to the Macy Parade to watch the Rockettes. This year the papers seemed to provide more food for thought than usual.

My mind jerked with a mental exclamation point when I read in the Store 9½ ad, where the owner listed all the things for which he was thankful, that the USA was the only country in the world with freedom. I think that the writer was overcome with the extreme hype that he uses in his rather clever ads.

The newspaper has many feature stories on the feeding of the homeless and the poor. This is always so on Thanksgiving and Christmas when the names make an annual appearance at the centers and get their picture into the media.

But now we are reading these stories weekly. Even our local paper reported that 200 attended the Monday night Agape meal at the church where I play, with the Chamber of Commerce contributing the turkeys and two local restaurants cooking them.

200 people in a small town like Maynard! And how about the pages of legal notices and auction announcements as people lose their homes and builders sell off empty condominiums?

Another exclamation point: my crossword puzzle lists the definition of "retire" as "to join the leisure class"!

Another item tells me that new Supreme Court Justice, David Souter, solved a social problem extremely cleverly: when seated next to a lady who spoke no English at a formal dinner, the two proceeded to converse in Latin!

Which reminds me that Finnish Radio shortwave broadcasts offer a five minute segment of news daily . . . in Latin!

The entertainment pages of the *Boston Globe* announce upcoming dates for the Klaus Suonsaari quintet and describe him as "a fine Finnish drummer." He and his group often appear at the Regatta Bar of the Charles Hotel in Harvard Square. Nice to see that another Finn has made it!

And nice also to see that the music critic of the *New York Times* is not the old nasty we have here in Boston.

He described Finnish baritone Jaakko Kortekangas as being "in the enviable position of having half-grown talents and plenty of time left in which to develop them . . . the instrument is healthy, though not far past the budding stage . . . top notes do not come easily, nor is there much breadth to the sound . . .

"The Finnish songs uncovered a looser, more confident musician behind the stiff-necked singing that often surrounded them. Ilkka Paananen played the piano accompaniments with an extroversion his partner might learn from . . ."

At noon my son returned from the local high school football game to report that there had been several signs exhorting the crowd to oppose the movement to to tie Maynard High School with Acton-Boxboro.

Maynard, whose enrollments have diminished steadily over the years, is attempting to make up for its mistake of a quarter century ago when it refused to join any of the surrounding towns in regionalizing.

"This is the last MHS football game if we regionalize! ! !"

What a reason for preventing Maynard form joining one of the best school systems in the state!

Kalenteri

CALIFORNIA

Dec. 2 - Finland's 73rd Independence Day Celebration, 2 pm, Finnish Brotherhood Hall, Berkeley. Speaker: Deputy Consul General Etti Jaaro from Los Angeles; choral music by Finnish Brotherhood Chorus. Sponsored by United Finnish Kaleva Lodge No. 21.

Dec. 8 - Pikku Joulu, Finnish American Home Association Heritage Center, 197 Verano Ave, Sonoma. Sauna ready at 1 p.m.; tree triming, food & music, 3 p.m.

Dec. 9 - Children's Christmas Party, 2 p.m., Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley. Sponsored by the United Finnish Brothers & Sisters.

Dec. 15 - Joulujuhla -- Chorus Christmas Concert and Dance, 7:30 pm, Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley. Sponsored by Finnish Brotherhood Chorus.

CONNECTICUT

Dec. 2 - Finland's Independence Day program, 1 p.m., Finnish Hall, Rt. 169, Canterbury. Includes a special musical celebration of the 125th anniversary of Jean Sibelius' birth. Guest speaker: Prof. William Höglund of Storrs. Refreshments, free admission. Sponsored by Finnish American Heritage Society.

Dec 3 - Aura Seura meeting, 7:30 pm, Aura Hall, Voluntown.

Dec. 6 - Finnish American Heritage Society meeting, 6 pm, Finnish Hall, Canterbury. Meeting is followed by Christmas party with a potluck supper.

Dec. 9 - Christmas Party, 3 pm, Aura Hall, Voluntown.

FLORIDA

April 4-7 - FinnFest USA '91, Lake Worth. For more information, write: FinnFest USA '91, P. O. Box 1229, Lake Worth FL 33460.

MAINE

Dec. 16 - Finnish American Heritage Society of Maine monthly meeting, 2 pm, Congregational Church, South Paris. Christmas related program.

MASSACHUSETTS

Nov. 30 - Ladies of Kaleva meeting, 7:30 pm, Kaleva Koti, 107 Mechanic St, Fitchburg. Installation of officers.

Dec. 1 - Bake sale, 9 am-2 pm, Purity Supreme/Angelos, Festival Mall, off Route 132, Hyannis. Sponsored by Finnish American Society of Cape Cod.

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Dec. 2 - Finnish Independence Day program, 2 pm, Saima Park, Fitchburg. Sponsored by the local Central Committee of Finnish Churches and Organizations.

- Finlandia Foundation Boston Chapter *Pikkujoulu*, 3 p.m., St. Paul's Evengelical Lutheran Church, Arlington. Room on waiting list only. To add your name to the list, call Marja-Terttu Meharry 617-862-1260.

Dec. 4 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm Street Congregational Church, 264 Elm St, Fitchburg. Last meeting of the fall season.

Dec. 6 - Finnish Cultural Center at Fitchburg State College board of trustees meeting, 7 p.m., Room 205, Hammond Building, Fitchburg State College, Fitchburg.

Dec. 8 - Kaleva Christmas Fair, 10 am-2 pm, Kaleva Koti, Fitchburg. Coffeebread, baked goods, luncheon, Christmas crafts, white elephant.

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Veikko Honkala. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Dec. 9 - Finnish Ski Club meeting, 11 a.m., Veikko Honkala's residence, Pine Rd, Ashby.

- Finnish American Club of Saima Christmas Party, Saima Park, Fitchburg. Potluck dinner 1 pm. All welcome. Bring a dish for the table.

Dec. 15 - Kaleva Children's Christmas Party, 2 p.m., Kaleva Koti, Fitchburg. Call Julie Wentworth at 582-6178 if your children are attending.

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Dori Wells Duo. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Dec. 31 - New Year's Eve Party, Saima Park, Fitchburg. Music by Veikko Honkala. Tickets available at RAIVAAJA. Sponsored by Finnish Ski Club.

MICHIGAN

Dec. 2 - Finnish Independence Day program, 3 pm, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd, Farmington Hills. Speaker: Judge T. Kallman. Sponsored by Finnish American Historical Society of Michigan.

Dec. 4 - Finnish Center Association Christmas dinner, Finnish Center, Farmington Hills. Social hour at 6; dinner at 7 pm. Reservations with Shirley Kemppainen at 478-6939.

Dec. 8 - Children's Christmas party, 2 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

MINNESOTA

Dec. 3-31 - Photography exhibit: "Landscapes of Darkness", black-and-white photographs of Lapland by Antero Takala, Lutheran Brotherhood Art Gallery (first floor lobby), 625 Fourth Ave South, Minneapolis. Exhibit sponsored by Finnish American Cultural Activities Inc.

Dec. 7 - Finnish Christmas Banquet, 6 pm, The Deco Restaurant, Minnesota Museum of Art, St. Paul. For more information, call Betsey Robbins (641-1202) or Barbara Nelson (729-2245). Reservation deadline Dec. 1. Sponsored by Finnish American Cultural Activities Inc.

NEW YORK

Dec. 5 - Concert celebrating the 125th anniversary of the birth of Jean Sibelius, 8 pm, Kaufmann Concert Hall, 92nd Street Y, 1395 Lexington Ave, New York. Featuring Finnish soprano Taru Valjakka and the Arioso Ensemble. Program consists of works of Sibelius, Thomas Byström Aulis Sallinen, Toivo Kuula & Jouni Kaipainen. Box office: 212-996-1100. Sponsored by Sibelius Society in collaboration with the Consulate General of Finland in New York.

Dec. 8 - Sibelius Birthday Concert, 2:30 pm, Donnell Library Center, 20 West 53rd St, New York. All-Sibelius program featuring Elinor Amlen, soprano; Aleksei Sobolevsky, violin; Martha Umstead, piano. Free admission. Concert coor dinated by Catherine Reiner, director of membership activities for the Sibelius Society.

Dec. 9 - Performance of Jean Sibelius' *Luonnotar* by New York Symphonic Arts Ensemble, 3 pm, Julia Richmond High School Auditorium, 67th St, between 1st & 2nd Aves, New York. The Ensemble is conducted by Peter Bellino; featured soloist is soprano Renée Wilson. Free admission. For more info: 212-371-5571.

OREGON

Dec. 7 - Finnish American Literary Heritage Foundation program, 7:30 pm, 171 Cramer Hall, Portland State University. Using slides, music and words, Nestor Perala will make a presentation entitled "Finnish Independence, 1917; and Civil War, 1918."

RHODE ISLAND

Oct. 27 - March 10 - Exhibiton: "Facets of the Jewel - Photographs of Roger Williams Park" by Marlene Wisuri-Aho, Museum of Natural History, Roger Williams Park, Providence. Museum hours: Tuesday-Friday, 10 am-4 pm; Saturday-Sunday, 11 am-4 pm.

TEXAS

Dec. 6 - A Festive occasion to commemorate Finland's Independence day, 7:30 pm, Trinity Arts Center, 2819 Forest Ridge Drive, Bedford. Sponsored by Finnish American Society of Dallas-Ft. Worth.

All programs subject to change

New York, NY

The Finlandia Foundation of New York is presenting soprano **Vera Viiu Allik** in concert this Sunday, Dec. 2, at the Merkin Concert Hall of the Abraham Goodman House, 129 West 67th Street.

Works by Schubert, Puccini, Merikanto, Saar, Herbert and J. Strauss are featured in a program of "Musical Variations."

The concert begins a 8 p.m. Tickets are available at the Merkin box office, 212-362-8719.

Fitchburg, MA

The Cape Ann Singers will be unable to take part in the Finnish Independence program this Sunday at Saima Park as previously announced.

★ ★

The Finnish Memorial Library of the Finnish Cultural Center at Fitchburg State College will be open the first three Monday nights in December from 7-9 p.m.

After Dec. 17, though, the Library will not be open on Monday nights again until Jan. 28, 1991, because of the college recess.

The Finnish Memorial Library is open at other times by appointment only. Contact Jonathan Ratila at 508-343-3822 for more information.

Townsend Harbor, MA

John Aho, Townsend poet and playwright, will be at Village Books, 18 Main St., Townsend Harbor, (across from the high school), on December 1, 1990, between 11 a.m. and 1 p.m., to autograph his collections of poetry and plays.

Mr. Aho is most widely noted for having has his most recent play, *East of Education*, banned from the Hawthorne Brook Middle School in Townsend. The school district attorney stated this play was deemed to be inciteous and propaganda.

Come and read for yourself this absurd satire on a fictional public school system.

Kuolleita

Elsa Johanna Kilpinen

PEABODY, MA - Elsa Johanna Kilpinen, 87, 44 Paleologos St., kuoli marrask. 6, 1990 Salemin sairaalassa.

Hän oli syntynyt Virroilla Suomessa ja muutti Peabodyyn yli 60 vuotta sitten. Hän oli edesmenneen Vilho Kilpisen leski ja edesmenneiden Elmer ja John Kilpisen äiti.

Kaipaamaan jäi lapsenlapsi Johanna miehensä Robert Macullarin kanssa Lynnissä sekä käly Anna Kivimäki ja joukko sisarusten lapsia Suomessa.

Conway & Sons hautaustoimisto huolehti hautaamisesta. Pastori Raymond Phyles St. John's Lutheran kirkosta, minkä seurakuntaan edesmennyt kuului, siunasi vainajan viimeiseen lepoonsa.

"On taiston laanut
ja rauhan saanut
hään joka tässä nyt uinahtaa,
niin lapsen lailla
ei huolta vailla
hän kaiken Herralle lahjoittaa."

Jyry Kansanen

FITCHBURG, MA - Jyry J. Kansanen, 74, 471 Mechanic St., kuoli marrask. 11, 1990 Burbankin sairaalassa sairauden murtamana.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa tekemällä lahjoituksen Raivaajan hyväksi osoitteella: Raivaaja Publishing Co., P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

KESKUSTASSA SIJAITSEVA
FRANK H. MILES COMPANY
1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia vuodesta 1896

YLIVIESKAN . . .
jatkoa sivulta 5

En ostanut tulitikkuja, niitä oli jo ennestään, vaan otin taskuni pohjalta kaikki kopekat ja panin pieneen kätöseen.

Lapsen katse kirkastui. Hän katsoi isoihin poikiin voitonriemuisen näköisesti. Pian olikin "rahastonhoitaja" isompi poika paikalla ja otti joka lantin tuolta pikkuiselta.

Miliisit huomasivat poikain touhut. Veivät heidät vähän sivummalle, tosin aivan lähelle meidän autoamme ja puhuivat pojille kauan aikaa. Ystävällisesti he näyttivät keskustelevan, mutta jotakin toki kielteistäkin oli, ehkä siitä että pieni pantiin asialle.

Seuraus keskustelusta oli, että tämä pieni itki, nyyhkytti. Minua säälitti. Minun antamani lahjako sai tuon välikohtauksen, mutta tuskin vain, oli siinä oltu jo ennen meidän Turistibussin tuloa.

Menin pienen luo, silitin päätä, sanoin jotakin. Emme ymmärtäneet, mutta tunsimme. Meidän matkanjohtaja Anssi Joutsenlahti meni pikku pojan luokse, silitti tukkaa ja antoi suklaapatukan pieneen käteen.

Miliisit olivat hyvin asiallisia. Olihan oikein, että poikia neuvottiin. Niinpä koko poikajoukko lähti nätisti pois ja pieni siinä mukana silmiään vielä pyyhkien. Näen tuon kuvan silmieni edessä ilman filmausta. Olen muistanut tuota pienokaista. Olen rukoillut hänen puolestaan.

Matka jatkui. Lounastimme matkalla. Autossa sai kahvia ja eräät matklaisistamme, en muista nimeä, komea pariskunta, oli ostanut ruplillaan Leningradin kahvila-leipomosta hyviä leivoksia, jotka he ystävällisesti tarjosivat meille kavereille.

Tulimme rajalle. Tarkastus ja kaikki hyvin. Alkoi oma maankamara. Alkoi laulu: "Kotimaani ompi Suomi ja On maista kaikista sittenkin. ."

Elokuinen hämärä alkoi hiipiä hiljalleen kotoisen siistin maiseman ylle. Väsytti. Matkaa oli vielä pitkästi.

Koko loppumatkan jäi joukostamme ystäviä pois. Hyvästeltiin, kiiteltiin. Iloittiin yhteisestä matkasta. Veisattiin pitkiä virsiä ja välillä nuokuttiin. Rautiolainen Sipilän Aaro piti huolen siitä, ettei kuljettaja uinahda. Aaro kertoi jutun jutun perästä ja sai niillä pysymään hermosäikeet valppaina.

Aamu viideltä olimme me viimeiset matkalaiset Jaakolan talon pihalla Ylivieskassa. Reissun 3,000 kilometriä oli lopussa. Jalat turvoksissa kuin "pölykyt". Minunkin rimppakintut oli kerrankin saaneet paksuutta. Piti niitä koittaa pidellä kohotettuna niin että alkaisi normaali koko palautua.

Kaiken kaikkiaan retki oli antoisa. Ei voinut kaikkia sulattaa omana ajankohtana. Vähitellen, hiljaa mietiskellä. Tunne, että osaa seuraavalla kerralla, jos että vielä menee, ottaa asiat eri tavalla. Varustautua kaikkeen. Se onnistuu nyt paremmin, kun on elänyt, kokenut, ymmärtänyt. Veisatun virren: "Tule askele askeleelta minun kanssani kulkemaan. ."sanat toteutivat matkalla täydellisesti.

Retkiterveisin

Anna-Liisa Päivärinta

Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO
Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Smith Funeral Home, Inc.
Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

Raivaajan sivuilta poimittu

25 vuotta sitten

Marraskuun 27, 1965

Suur-New Yorkin Suomalaisten Seurojen Keskuskomitea ilmoitti järjestävänsä Suomen itsenäisyyden 48. vuosijuhlan jouluk. 5. p:nä. Ylioppilaskunnan laulajat johtajansa Ensti Pohjolan johdolla esiintyivät ohjelmassa. Muuta ohjelmaa esittivät laulajat Anja Bukowski ja Usko Viitanen. Puheita pitivät Eino Railimo, David Hall ja Päiviö Riihinen.

Samassa lehdessä kerrottiin myös Suomi Collegen Nikander haalin tiloissa Hancock, MI:ssä pidetyistä Suomen itsenäisyyspäiväjuhlista. Samalla huomioitiin myös säveltäjä Jean Sibeliuksen syntymän 100-vuotispäivää.

Suomi Collegen kuoro johtajansa Arthur Hillin opastuksella lauloi Sibeliuksen sävelmiä. I. Hagen ja Melvin Kangas puolestaan esittivät pianoduettoina "Suomen kansan sävelmiä."

Quincy, MA:n kirjeenvaihtaja "Pauline" kertoi paikallisen Uljas Koitto Raittiusseuran viettäneen 75. vuosijuhlaansa seuran omalla talolla Nelson kadulla.

"Ohjelma oli erikoinen. Siinä esitettiin monta eri kuvaelmaa seuran olemassaolon ajalta," hän kirjoitti. Musikaalinen osuus oli ensiluokkainen. Eri yhdistysten ja seurakuntien edustajat olivat paikalla onnnittelemassa joko henkilökohtaisesti tai kirjeellisesti.

50 vuotta sitten

Marraskuun 26, 1940

Brooklyn, NY:n kirjeenvaihtaja "IEKKU" kertoi US:n armeijan vieneen yhden Imatran vastaperustetun näyttämön näyttelijöistä. "Tällä kertaa lähti demokratian rivejä tukemaan Toivo Halonen, joka oli valmiiksi harjoitellut seppä Pekka Malakias Junnuksen osan 'Nuoressa Myllärissä' ", hän kertoi. Veteraaninäyttelijä Hannes Rapellin sanottiin kyllä jo opetelleen repliikit astuakseen näyttämölle.

Marrask. 28

Etusivulla kerrottiin Suomen presidentti Kyösti Kallion eronneen virastaan. Syyksi sanottiin heikon terveyden. Uudeksi presidentiksi kaavailtiin mahdollisesti Risto Rytiä.

Samassa lehdessä Fitchburgin sivulla kerrottiin virastaan eronneelle presidentti Kalliolla olleen koko joukon sukulaisia seudulla. Heistä mainittiin Ashbyssa asuva Amanda Tamminen ja Hilda Lehtonen, Anna Pasanen, Otto Lystilä ja Heino Lystilä, kaikki Fitchburgissa. Presidentti Kallion sanottiin olleen ylläolevien serkku. Lisäksi hänet mainittiin fitchburgilaisen Amanda Rautionsedäksi.

75 vuotta sitten

Marraskuun 27, 1915

$ 25.00:n palkkion lupasi newyorkilainen "Nuorimies" sille, joka hankkii hänelle työpaikan joko "waiter, butler, j. ep." työssä. Paikanhakija sanoi olevansa "hyvä työmies sukkela ja täyttää korkeimmatkin vaatimukset."

Fitchburgin uutisivulla kerrottiin Webb Granittiyhtiön murtimolla Fitzwilliam, NH:ssa työskennelleen Isak Laineen loukkaantuneen pahoin, kun häntä ylempänä ollut kiviläjä sortui hänen päälleen puristaen Laineen kivien väliin sillä seurauksella, että ne ruhjoivat hänen ruumiinsa yläosan ja vetivät ison haavan vasempan poskeen.

NORDGREN
HAUTAUSTOIMISTO
300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161
ARTHUR A. NORDGREN

Mack Stephenson Funeral Home

1004 S. DIXIE HWY. - LANTANA, FL 33462
Tel. 582-4124
David Jarvi
Funeral Director
Puhumme Suomea

MOORCROFT
HAUTAUSTOIMISTO
31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137
Ystävällinen palvelu
PARKKAUSPAIKKA
Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

BOSK FUNERAL HOME
85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635
Serving All Faiths
FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant
Our convenient location, easily accessible from all parts of city and suburban towns.
Ground Level Entrance
AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

SAWYER-MILLER
FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG
Howard J. Miller, Director
Phone All Branches 345-6778

May
Funeral Service
HAUTAUSTOIMISTO
RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Tulevia tilaisuuksia

Suomalainen Kultaisen Iän Kerho kokoontuu tiistaisin klo 2 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg. Kaikki tervetulleita!

★

Perjantaina, marrask. 30. p:nä klo 7:30 ill. Kalevan Naisten kokous ja toimitsajien virkaanasettaminen Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St.

★

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, jouluk. 1. p:nä klo 8-12 yöllä. Hi-Lites takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

★

Suomen itsenäisyyspäivää juhlitaan sunnuntaina, jouluk. 2. p:nä klo 2 iltap. Saiman Puistossa. Monipuolinen ohjelma. Vapaa pääsy. Kaikki tervetulleita!

★

Finnish Ski Clubin kokous sunnuntaina, jouluk. 9. p:nä klo 11:00 aamulla Veikko Honkalan kotona, Pine Road, Ashby.

★

Finnish Ski Clubin Uudenvuoden vastaanottajaiset maanantaina, jouluk. 31.p:nä Saiman Puistossa. Veikko Honkala soittaa. Kaikki mukaan!

Cape Cod

Finnish American Society of Cape Cod pitää leivonnaismyyjäiset lauantaina, jouluk. 1. p:nä klo 9:00 aam. - 2:00 iltap. Purity Supreme/Angelos Festival Mallissa Hyannisissa, valtatie 132:n varrella.

ALICE & EUGENE HEIKKILA

TERVETULOA YSTÄVÄT
LUNENBURG FORD · ISUZU
Rte.2A, Lunenburg • 345-1011
NORTH END SUBARU • MAZDA
Rte.2A, Lunenburg • 582-4911
HEIKKILA COUNTRY DEALERSHIPS

Fitchburg ja ympäristö

Kultaisen Iän Kerho

Suomalainen Kultaisen Iän Kerho kokoontui tiistaina, marrask. 20. p:nä Elm St. Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Presidentti Anton Nopasen tervetuliaistoivotusten jälkeen laulettiin "America" ja "Maamme laulu" Ethel Anttosen pianosäestyksen saattelemana.

Vieras Laila Annelin sai lämpimän vastaanoton.

Sihteeri Irene Vilakari luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin yksimielisesti.

Elma Kultti, Aino Virta ja Lula Björbacka kertoivat käyneensä katsomassa Lina Roikoa Birchwood hoitokodissa.

"Happy Birthday" laulettiin viikon syntymäpäiväsankareiden kunniaksi: Alma Ahlgren (marrask. 19), Irja Alitalo (marrask. 22) ja Esther Lilius (marrask. 23).

Monet kiitokset Mrs. Alitalolle hänen kerholle antamastaan $10.00 lahjoituksesta kuusi vuotta sitten kuolleen aviomiehensä Einon muistolle.

Kahvipöydän herkkuja toivat seuraavat henkilöt: Ethel Anttonen, Miriam Orava, Irja Alitalo, Kaarina Mäki, Henni Lappalainen, Helmi Ahlfors, Mildred Heino ja Einar Heino.

Ohjakset annettiin sitten juontajan Mildred Heinon käsiin. Hän avasi ohjelmaosuuden esittelemällä kerhon lahjakkaan hanuristin Wäinö Berkiön, joka viihdytti ihanalla musiikillaan.

Miriam Orava luki kauniin kaikkia kiinnostaneen runon.

Miss Vilakari lauloi useita kauniita suomalaisia sävelmiä. Säveltäjänä toimi Mrs. Anttonen.

Mrs. Heino luki laihialaiskaskuja, minkä jälkeen Mr. Nopanen viihdytti yksinlaululla Mrs. Anttosen säestyksellä.

Ohjelmaosuus päättyi yhteislauluhetken merkeissä.

Kahvia monine herkkuineen tarjoilivat Miriam Orava, Lula Björbacka, Irja Alitalo, Kaarina Mäki ja Henni Lappalainen.

SÄVELE . . .
jatkoa etusivulta

Sävele Syrjälä perheineen. Vasemmalta Maurice ja Edith Eash, Syrjälä, Rachel Syrjälä, Fredric ja Mary Ellen Syrjälä ja Julie Dzengeleski.

nish American Club of Saimassa ja Finnish Cultural Center'ssä. "Ne olivat hienoja vuosia", hän totesi.

Paikalla oli myös Syrjälien kaksi aikuista lasta puolisoineen, Fredric ja Mary Ellen Syrjälä ja Maurice ja Edith Eash sekä Rachel Syrjälän siskon lapsenlapsi Julie Dzengeleski.

Juontaja kiitti Kalevan Naisia ja Ritareita Kaleva Kodin ovien avaamisesta sekä Eira Perkoa ja Irma Lainetta, jotka olivat auttaneet tilaisuuden suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Sen jälkeen siirryttiin Kaleva Kodin alakertaan nauttimaan FCC:n presidentti Walshin, Ruth Holmin ja Rauni Coten järjestämän herkullisen kahvipöydän ääreen.

Uutispaloja

Townsendilainen runoilija ja näytelmäkirjailija John Aho on tavattavissa lauantaina, jouluk. 1. p:nä klo 11:00 aam. - 1:00 iltap. Village Books kirjakaupassa, 18 Main St., Townsend Harbor. Aho tulee varustamaan nimikirjoituksellaan kirjojaan.

Ahon viimeisin näytelmä "East of Education" on herättänyt kohua Townsendin Hawthorne Brook Middle Schoolin pannaanjuklistuksen johdosta. Koulujärjestelmän asianajajan mukaan näytelmä tulee luokitella propagandaksi.

Kirjailija puolestaan kehottaa kirjan lukemista ja tekemään omat johtopäätökset tekaistun koulujärjestelmän satiirisesta kuvauksesta.

Tanssit
Saiman Puistossa
Lauantaina
jouluk. 1. p:nä
klo 8 - 12 illalla
Hi-Lites
soittaa
Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

Kirkollisia

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaus *Hyvät Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 aam. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan väliaikaisena työntekijänä toimii Erkki Kivi vaimonsa Saara-Liisan kanssa, puh. 345-4264. Kotiosoite: 313 Elm St., 3. kerros, Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina klo 8:30 aam. radiohartaus *New Life* asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 illalla aikuisten kuoroharjoitus ja viikkoillan hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Lauantaina, jouluk. 2. klo 3 iltap. joulukuusen ja alasalin koristelu. Klo 5 nautitaan yhteinen ateria. Kaikki mukaan!

Sunnuntaina, jouluk. 3. klo 7:15 aam. Suomen kielinen luterilainen tunti. Klo 8:15 Suomen kielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 9:00 Aikuisten raamattu tunti. Klo 9:15 Sunnuntaikoulu. Klo 9:30 Korkeakoululaisten raamattu tunti. Klo 10:00 'Elders' rukous. Klo 10:30 Englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 4:00 Virkakunnan kokous. Klo 6:00 ill. **Pikkujoulu** Naistenliiton toimesta. Kaikki sydämellisesti tervetulleita.

Maanantaina, jouluk. 3. klo 7:30 ill. koti-kirkko Tollefsoneilla.

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa
Puhumme suomea
GIT MATKATOIMISTO
69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

JOYCE I. HANNULA CFP
Personal Financial Planner
79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473
874-0629 or 832-6368
IDS AMERICAN EXPRESS

Kaikenlaisia vakuutuksia . . . . Puhutaan Suomea
NA NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.
135 Main Street, P.O. Box 449 Westminster, MA
Välitetään myös kiinteistöjä Puhelin 874-2921

LYDON & HAASE CO.
209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719
KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA
Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.
Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA
376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimaki
71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimaki
Kevin D. Nivala
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

From the desk of Stig Häggblom:

Suomen kärsisi kuulla totuus Joulumaasta!

Ja samalla myöntää valtioneläke Niilo Tarvajärvelle

Akateemisen kirjakaupan kirjailijahaastattelu on joskus hyvin paikallaan. Seurasin Yrjö Leinon pojan Oras (Olle) Leinon ajatuksia Hertta Kuusisen muistelmateoksen syntymästä nojaten kirjatiskiin, kun havaitsin sen. Niilo Tarvajärven "Satu Maista".

Siinä se oli! Tiesin kirjan olevan tekeillä jo vuosia ja kustantajavaikeuksia esiintyneen, mutta tuossa se oli kai jo vuoden ollutkin.

Miksi Mafia-Suomi oli niin perusteellisesti vaiennut tästä Tarvan tarinasta, joka on kaikesta huolimatta, iloinen kertomus hänen taistelustaan Joulumaan puolesta?

Lyhyt selitys on tämä: Suomessa on asioita, joista puhutaan ja asioita, joista vain kuiskataan, mutta ei julkisuudessa puhuta. Tarvan Joulumaa on ollut jälkimmäisiä asioita. Mutta minä kun en lyhyttä selitystä ole tullut hakemaan...

★

Tutustuin Niilo Tarvajärveen Salpausselän kisoissa 50-luvun alussa, mutta paremmin 1956 Melbournen olympiakisojen selostusmatkalla, jolla useita suomalaistoimittajia ei mukana ollutkaan.

Meistä kaikki, Tarvaa lukuunottamatta, olivat ruhtinaallisten päivärahojen nauttijia. Tarva vain oli kotona myynyt kuplafolkkarinsa (muistaakseni vihreän) voidakseen selostusmatkan Australiaan toteuttaa omalla kustannuksellaan. Pekka Tiilikaiselle nämä järjestelyt sopivat aika lailla hyvin. Etäisyydet kisakaupungissa olivat valtavat. Nuoret suomalaiset urheilijat syrjäseuduilla Bendigossa ja Ballaratissa olivat mielissään kun radiosta tuli iloinen ja piristävä kapteeni Tarvajärvi paikalle mikrofooneineen.

Myöhemmin 60-luvulla Tarvan kanssa yhdessä toteutimme kaksi mittavaa sarjaa Mainostelevisiolle: "Kahdella markalla Innsbruck'in" sekä "Kympillä Tokioon".

Tarva oli vetäjä ja toteuttaja. Minä operoin ideapuolella ja hankin urheilijoita maailmalta ohjelmiin.

★

Näin joitakin viikkoja sitten suorassa television aamulähetyksessä "Hyvää huomenta Suomi" Joulumaan toimitusjohtajan Pirkko Hannulan kertovan Joulupukin lasten kirjekontista.

Ruotsin ja Norjan joulupukit saavat syksyisin 10,000 - 30,000 kirjelähetystä maailmalta. Suomen Napapiirin joulupukin pajakylään valuu kirjeitä lapsilta puolisen miljoonaa, ja nykyisin kirjeisiin vastataan lähettäjän omalla kielellä.

Tämä jo näyttää, MM-kultaansa 1989 Lahdessa järjestäjänä yltänyt Pirkko kertoi, että maailma tunnustaa sen, missä Joulupukki todella asustaa ja mikä on pukin kotimaa.

Pirkko Hannulalta jäi valitettavasti pääasia lausumatta: "Niilo Tarvajärvi meille kaikille tämän teki. Hän sen myös totetutti."

Tämän olisi Hannulankin hyvä muistaa kun hän lähiaikoina matkaa asuakseen Tokioon voidakseen sieltä käsin myydä Suomea (ja Joulumaatakin) Kaukoidässä Hong Kongia myöten.

Sillä lailla.

★

Suorastaan raivostuttavaa on joskus Suomessa se, ettei asioista voida keskustella, varsinkin jos ne tuntuvat hieman hämäräperäisiltä tai oudoilta.

Kaikkihan maassa tietävät sen miten Tarva keksi Joulumaan. Hän oli opintomatkalla Kaliforniassa ja huomasi silloin melko uudessa Disneylandissä tämän ainoan puuttuvan: joulupukki!

Siitä Suomi liikkeelle!

Kyllähän myös nähtiin Suomen ylpeässä eetteri-maailmassa vuosikymmenten varrella, miten pienet sielut käyttivät ideanikkari Tarvan oivalluksia hyväkseen. Toki Tarva pääsi monia hyviä asioita toteuttamaankin, kuinkas muuten.

Mutta siihen suurimpaan ideaan häntä ei uskallettu päästää kiinni, Joulumaahan. Siihen ei Jussi Koskiluoman eikä Erkki Raatikaisen eikä muidenkaan mielikuvitus alkuunkaan riittänyt.

Saatikka, että olisivat ajoissa saattaneet tämän Suosituimman Suomalaisen eläkeasiat kuntoon.

Suomalaiselle Järjestelmälle oli helpompaa, että Tarva uuvutti itseään sen joulumaansa kanssa, että hän antoi käyttää itseään hyväksi, että hän sinisilmäisyydessään (ja tovereittensa puolesta) kirjoitti nimensä Vaaralliselle Paperille ja myöhemmin perheensäkin kustannuksella joutui tästä kärsimään.

Suomalaiseen järjestelmään sopii hyvin sekin, että kun oikeus lopullisesti on Puhdistanut Nimen (pystymättä jakamaan taloudellista oikeutta) tämä jätetään vain vähäiselle huomiolle maassa.

★

Tietenkin muistan, kuinka Hohe Tatralta 1970 palatessamme yllätyimme, kun Tarva oli valittu eduskuntaan.

Kalle Oikarainen, "Susi-Kalle", oli voittanut 50 km:llä maailmanmestaruuden. Se oli yllätys, mutta vielä suurempi se, että Tarva oli saanut paikan Arkadianmäellä, Suomen Capitol Hills'llä.

Todella yllätys? Ei sittenkään. Tarvahan oli kansan mielessä "kaiken toteuttaja", yli 4,000 suuren radio- ja tv-ohjelman suosittu vetäjä. Hän oli Suosituin Suomalainen, siis miksei myös eduskuntaan?

Tarvan kansanedustajaura jäi lyhyeksi, ei sen vuoksi, että Joulumaalla ensi kertaa oli oma edustajansa parlamentissa, vaan siksi, että Urho Kekkonen hajotti eduskunnan ja julisti uudet vaalit.

Niihin Tarva ei osallistunut, mikä kenties näin jälkikäteen arvioiden saattoi olla virhe sekin.

Syy Kekkosen toimenpiteeseen taas oli se, että Veikko Vennamo oli vaaleissa puolueelleen voittanut 17 edustajapaikkaa, joita maan sisäpolitiikka tähän aikaan ei aivan kestänyt. Oli hankittava muuttoa hinnalla millä hyvänsä.

Ja niin oli Niilo Tarvajärvikin viihdyttäjänä ja reissumiehenä jälleen "vapaana" maailmalla.

Tarva on sattuvasti syntynyt joulukuun 6. p:nä, mutta ei 1917, kuten Suomen tasavalta vaan 1914, mikä tekee miehestä tänä vuonna 76-vuotiaan.

Tarva ei alkuunkaan ole heittäytynyt kamarineuvokseksi kamarissaan. Hän toimii kuten aina ennenkin, mutta on kuitenkin tullut aika saattaa hänenkin eläkeasiat kuntoon.

Mikä anteeksipyyntö oli tuo kamarineuvoksen titteli? Kuinka jäi huomaamatta, että mies, joka keksi oivallisen lauseen "Ylö, Ulos ja Lenkille" aina on elänyt kuten on opettanutkin?

Tarvaa ei yksinkertaisesti ole tehty kamareita ja kabinetteja varten.

Suomi on mielestäni asiallisesti ja (verraten USA:han) hyvinkin hoitanut sotaveteraaninsa ja suurmiehensä.

Kun Suurten Suomalaisten kuten Hannes Kolehmaisen ja Ville Ritolan todettiin olevan pulassa, asiat hoidettiin.

Clas Thunbergin asia tuotti vähän vaikeuksia. Hän oli viisinkertainen olympiavoittaja ja yhtä monesti maailmanmestari, mutta entisenä suururakoitsijana hänen asiansa oli arka. Thunbergin tapausta hoitelivat Reino Piirto (Veikkaus), Aaro Laine (SVUL) ja diplomikauppias Aarno Pajunen (Suomen luisteluliitto).

Ville Ritola oli löydetty puutteellisesta elämänympäristöstä 172, kadun varrelta Bronxista, mutta Thunbergin asiaan ei tullut vauhtia ennenkuin oikeusministeri J.O. Söderhjelm vei sen hallituksen iltakouluun.

Mutta sitten jo asiassa olikin puhtia. Muutaman viikon kuluttua eduskunnan silloinen puhemies Kauko Kleemola kutsui pariskunnan Liisa ja Clas Thunbergin kahvi-tilaisuuteen eduskuntataloon ilmoittaakseen, että valtioneläkeasia oli kunnossa.

Sillä lailla!

Niilo Tarvajärvelle joskus ommeltiin se vallan oikea Joulumaan "pipo". Tätä hän esitteli päivää ennen 17. Floridan matkaansa suomalaiseläkeläisten "vetäjänä" Noriko ja Stig Häggblomin parvekkeella Helsingin Mellunmäessä marraskuussa. *Kuva: Stig Häggblom*

EXPERIENCE THE DIFFERENCE
HUHTALA OIL CO.
MAIN STREET, EAST TEMPLETON
•LOCALLY OWNED
•OUR THIRD GENERATION
•7 OIL DELIVERY TRUCKS
•13 LICENSED TECHNICIANS
•24 HOUR BURNER SERVICE
•44 YEARS OF DEPENDABILITY
•AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
•NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME
FUEL OIL
LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS
CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS
CALL 632-1221
Our service area is from North Rutland to Orange

FINN•GE•NU•I•TY, n., where the unusual is usual in speciality advertising.
LLOYD K. HANNULA
79 East Rd. • Box 500 • Westminster, MA 01473 • (508)874-0629

Suomen uutisia

Suomen uutisia

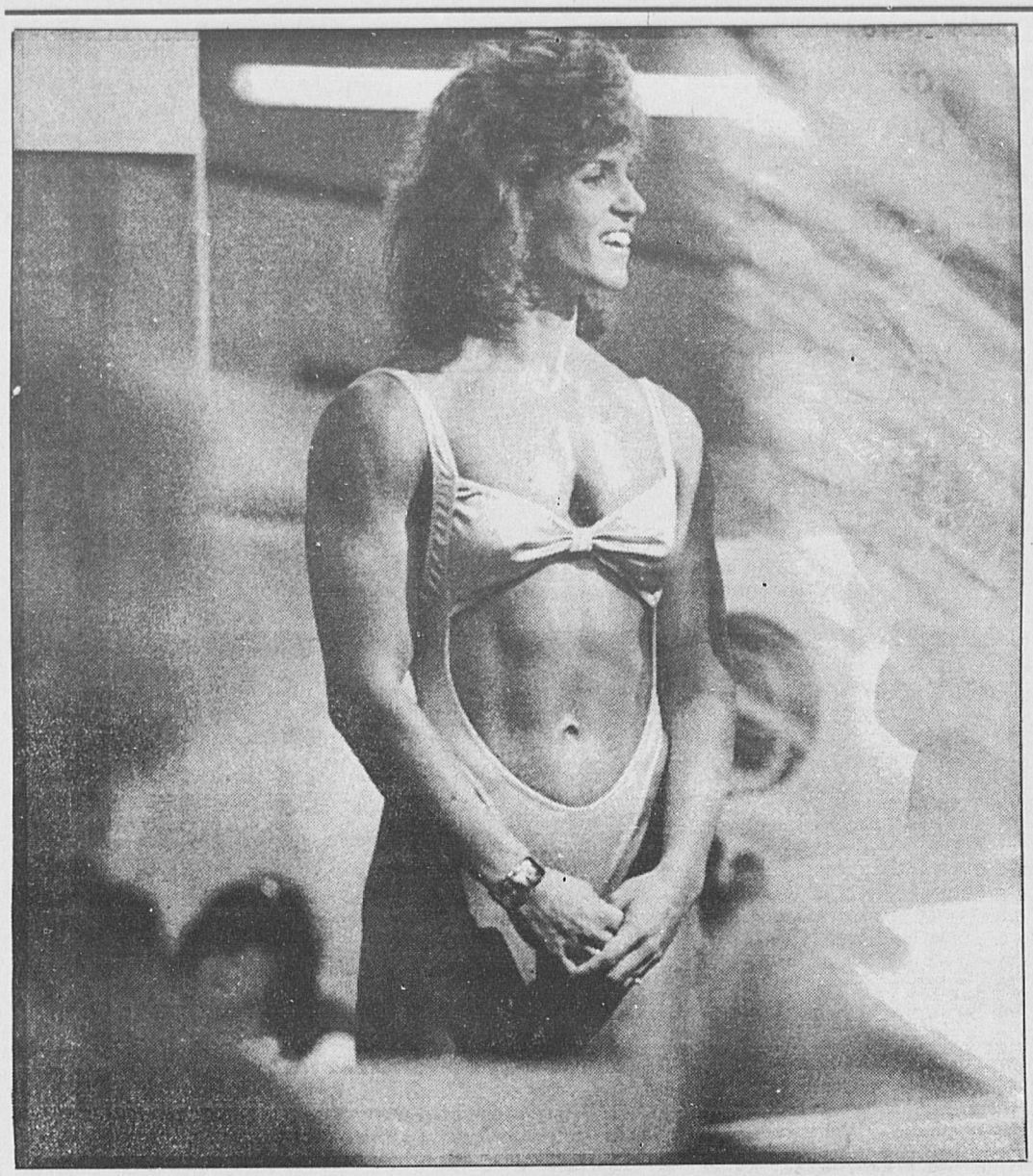

Marjo Selin hurmasi hensinkiläisessä tavaratalossa avoimella esiintymisellään ja jakoi neuvoja lajin harrastajille

LIHASTEN . . .
jatkoa sivulta 3

Selkäviat kimmoke lajin pariin

Selin on pitkän tien kulkija kehonrakennuksessa ja hänen menestyksensä ammattilaisena perustuukin laatuun. Kroppaan on vuosien myötä kehittynyt erityisyyttä, mitä tuomarit arvostavat. 30-vuotias Selin pitää itseään juuri parhaan ikäisenä kehityksensä kannalta.

"Naisissakin on niitä, jotka tavoittelevat lihasmassaa, mutta se ei ole minun linjani. Minä kärsin nuorempana selkäkivuista ja lääkäri kehotti painonnostoa, mistä lajin harrastus lähti liikkeelle. Nautin liikunnasta ja se on aina ollut tärkeä asia minulle missä muodossa tahansa."

Kehonrakennuksen luullaan olevan raakaa raudanvääntöä, mikä ei varsinkaan naisten kohdalla päde. Laji sotketaan usein painonnostoon tai voimanostoon.

"Penkiltä nostan ehkä 60-65 kiloa, eikä minua edes kiinnosta maksimipainojen tempominen. Tärkeintä on tunne lihasten rasituksesta ja rentoutumisesta. Painonnosto on tärkeä osa kehonrakennusta, mutta minulla siihen kuuluvat oleellisesti myös pyöräily, uinti, kävely ja muut aerobiset harjoitukset sekä dietti."

Dietistä puhuminen voi sivulliselle kuulostaa pakkomielteeltä, mutta Selin pitää sitä jokapäiväisenä asiana, ja kahdella sanalla: rasvojen välttämisenä.

Kilpailukunto eri asia kuin normaalikunto

Kilpailukunto on se, mikä kehonrakentajista näkyy julkisesti. Kilpailukuntoon virittäytyminen kestää 4-5 kuukautta, jolloin elimistön rasvaprosentti poltetaan niin pieneksi, että jokainen lihas ja suoni näkyy hyvin pullistaessa. Normaalitila kehonrakantajilla on huomattavasti pehmeämpi ja "kotoisemman" näköinen.

Miesten kehonrakennuksen kriteerinä on pitkälti lihasten koko ja kireys. Selinin mukaan naiset joutuvat jatkuvasti puolustautumaan tätä perinteistä käsitystä vastaan.

"USA:ssa korostetaankin yhä enemmän ns. fitness-aatetta kehonrakennuksen sijasta, eli harjoitellaan montaa lajia ristiin. Aate on jo leviämässä Saksaan ja uskon sen kulkeutuvan pikkuhiljaa Skandinaviaankin,"

Toinen kehonrakennukseen liittyvä myytti on narsismi, minkä Selin niinikään tyrmää.

"Kehonrakentajat analysoivat kehoaan kriittisesti ja miettivät koko ajan miten sitä voisi parantaa. Itse-ihailusta ei ole kyse."

Merja Jokinen
(HS)

Ulkomaankauppaministeri Salolainen:

Gatt ei aiheuta ympäristötuhoja

Suomen ulkomaankauppaministeri *Pertti Salolainen* kiistää väitteet, joiden mukaan valmisteilla oleva Gatt-sopimus uhkaisi kiihdyttää maailman ympäristötuhoja.

Salolaisen mukaan Gatt-sopimus ei vie vapaakaupan osallistujamailta niiden oikeutta päättää itse luonnonvaroistaan.

Viime viikkoina keskustelu maailmankaupan liberalisointiin tähtäävän Gatt-sopimuksen vaikutuksista ympäristönsuojeluun on kiihtynyt. Gatt-sopimuksen on sanottu pakottavan varsinkin kehitysmaat riistämään yhä pahemmin luonnonvarojaan länsimaiden ja monikansallisten yhtiöiden ehdoilla.

Sademetsien tuho kiihtyy?

Gatt-sopimuksen on sanottu mm. kiihdyttävän sademetsien hakkuita, sillä sopimus vaikeuttaisi tai estäisi kokonaan eri maiden kansalliset päätökset kuten pysyvät tai väliaikaiset vientikiellot, jotka voitaisiin katsoa luvattomiksi kaupan esteiksi.

Ulkomaankauppaministeri Pertti Salolainen myöntää, että Gatt-sopimus tähtää maailman kaupan liberalisointiin ja johtaa sitä kautta luultavasti myös taloudelliseen kasvuun.

- Näin Gatt voi välillisesti nopeuttaa ympäristötuhoja lisäämällä kulutusta, mutta muuten Gatt ei mielestäni toimi niin kuin julkisuudessa on esitetty.

- Gatt ei vie mailta kansallista itsemääräämisoikeutta eikä estä kansallisia suojelutoimia. Suomikin saa julistaa vaikka koko maan suojelualueeksi, jos se haluaa.

Erikoistuminen haitallista

Salolainen myöntää myös, että sopimus tarkoittaa maiden erikoistumista tuottamaan yhä enemmän vain joitakin harvoja tuotteita tai jopa yhtä tuotetta maailmankauppaa varten.

Koska kauppaa käydään teollistuneiden maiden ja suuryhtiöiden ehdoilla. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi paikallisesti tärkeiden viljalajikkeiden vaihtamista länsimaiden haluamaan puuvillaan, tupakkaan tai kahviin.

Gatt-sopimuksen kritisoijien mielestä tämä merkitsee samalla vapaita markkinoita myös kansainvälisille kasvi- ja tuholaismyrkkykauppiaille sekä kaikkein köyhimpien paikallisten asukkaiden kiihtyvää kurjistumista.

Tupakkaa köyhät eivät voi syödä ja siitä saatavat rahat taas eivät useinkaan tule heidän käyttöönsä.

Salolainen sanoo, ettei hän "kuitenkaan vielä tuota nielaise".

- Onhan tuotteita aika paljon järkevämpää tuottaa siellä, missä ne kasvavat hyvin kuin siellä, missä ne eivät kasva. Myönteiselle puolelle voisi näin laskea sen, että tuotteita tehdään siellä, missä ne kuluttavat vähiten energiaa.

Moraali määrää - onko sitä

- Gatt ei kuitenkaan määrää tällaista vaan se säätele sitä, millä ehdoilla tuotteet liikkuvat maailmankaupassa. Tärkeintä ympäristösuojelulle on, millä moraalilla ja etiikalla kauppaa käydään, ei Gatt sinänsä.

Paasio tapasi Shevardnadzen

Neuvostoliiton ulkoministeri Eduard Shevardnadze on ilmaissut tyytyväisyytensä Suomen ulkoministerin lausuntoon, jonka mukaan Suomen nykyiset rajat perustuvat kolmeen rauhansopimukseen, eikä Suomen hallituksen etujen mukaista ole asettaa niitä kyseenalaisiksi.

Shevardnadze esitti oman kantansa tavatessaan Suomen ulkoministeri Pertti Paasion äsekttäin Moskovassa.

Paasio vieraili Neuvostoliitossa sosialidemokraattisen puolueen valtuuskunnan johtajana. Tapaamisen aikana käsiteltiin myös Etykiä, Persianlahden kriisiä ja Euroopan pohjoisten alueiden kysymyksiä.

FINNEXPRESS
FINNTASTIC GROUP FLIGHTS
FINNAIR SCHEDULED SERVICE
WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS
LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM
NEW YORK $398 - LOS ANGELES $498
TORONTO $725
RULES AVAILABLE UPON REQUEST
Money saving tax-free connections
from all other airports in North America
- Business or Pleasure -
ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD
For reservations contact:
HANSLIN
TRAVEL SERVICE
425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017
New address, same location
Telephones:
212-832-8989 or 800-677-6454
Puhumme suomea

Suomen uutisia

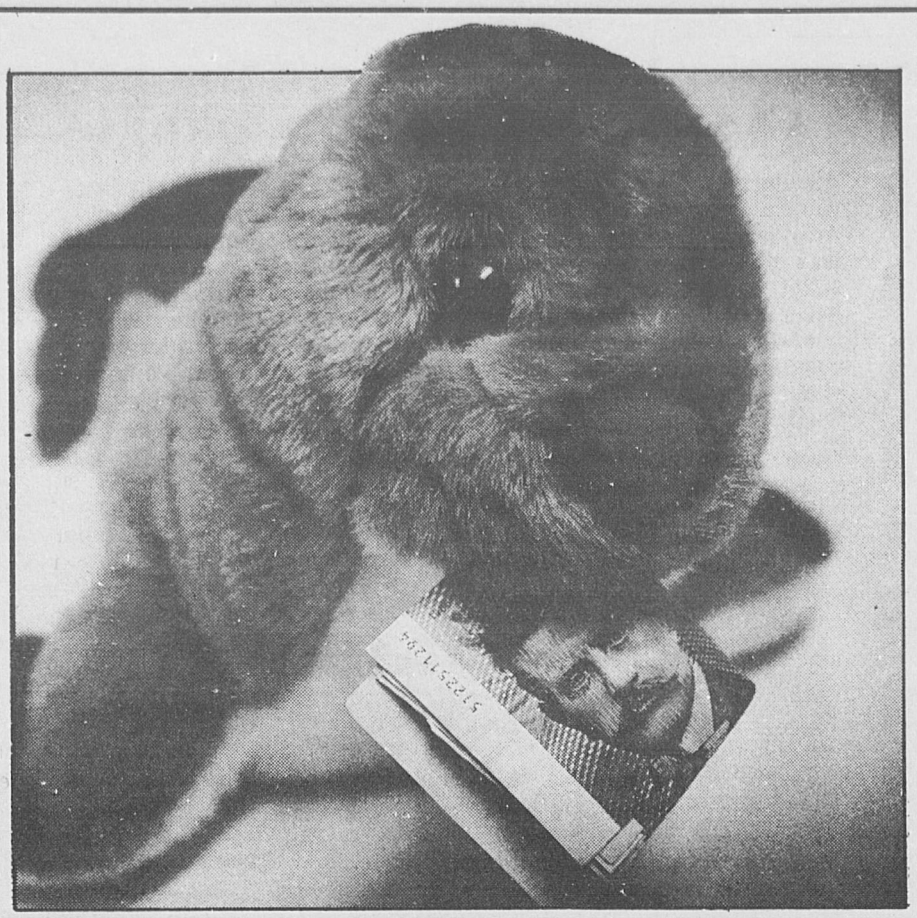

Saimaannorppa tarvitsee nyt rahaa eikä pölinää.

Suomen uutisia

Norppia myytävänä

Norpat, norppaluodot ja -saaret ovat kuun puolivälistä lähtien "kaupan", mutta niin, että ne ostetaan suojeltaviksi. WWF:n kampanjalla "Pelastetaan norpat, kun vielä voidaan" vedotaan suurimpiin liikeyrityksiin, jotta saimaannorppa pelastettaisiin kuolemasta sukupuuttoon.

Kampanjan tavoitteena on saada kokoon kaksi miljoonaa markkaa ja ostaa näin norpan tärkeimmät lisääntymisalueet sen suojelualueiksi.

WWF:n markkinointipäällikön Meri Mervolan mukaan norpan suurimpana uhkana ovat nyt Saimaalle kaavoitetut 15,000 loma-asuntoa. Ainoa tapa suojella nykyiset 150-160 norppaa on ostaa niille elintilaa.

- Yrityksillä on mahdollisuus ostaa oma nimikkonorppa 25,000 markalla, norppa ja sen pesäluoto 50,000 markalla tai norppa kotisaarineen 200,000 markalla. Norppa-kampanjan markkinointikirje lähetetään 1,500:lle Suomen suurimmalle yritykselle.

- Tietenkin ostaminen on kuvainnollista. Missään vaiheessa ei kerrota missäpäin ostettu norppa asustaa tai mikä saari on kyseessä.

- Saarten ja luotojen ostamisesta on jo neuvoteltu; ne ovat kaikki ostettavissa kunhan vain rahoitus järjestyy. Omistajat ovat painottaneet, että he myyvät saarensa mielellään nimenomaan luonnonsuojelualueiksi.

- Rauhoittamisen lisäksi alueille on saatava myös liikennerajoituksia, joilla lisääntynyt veneily ja moottorikelkkailu saadaan kuriin.

Kaikkien norpan lisääntymisalueiden ostaminen on utopistinen ajatus, sillä tähän tarvittaisiin rahaa yli 200 miljoonaa markkaa.

Suomen ja N-liiton oikeusministerit sopivat vankien siirrosta

Oikeusministeri Tarja Halonen ja Neuvostoliiton oikeusministeri Venjamin Jakolev allekirjoittivat torstaina 8.11. vankien siirtoa koskevan sopimuksen.

Sopimuksen mukaan Neuvostoliitossa tuomittu suomalainen ja Suomessa tuomittu neuvostoliittolainen voi jatkossa päästä kärsimään rangaistusta kotimaahansa. Siirto edellyttää sekä vangin että molempien maiden viranomaisten suostumusta.

Suomi on ensimmäinen länsimaa, jonka kanssa Neuvostoliitto on allekirjoittanut vankien siirto sopimuksen. Halosen ja Jakovlevin allekirjoittama sopimus tulee voimaan, kun molemmat maat ovat ratifioineet sen.

Huonokuntoisia vanhuksia yhä enemmän

Huonokuntoisten vanhusten määrä lisääntyy Suomessa tulevaisuudessa samassa suhteessa kuin vanhusten määrä, lääketieteen ja kirurgian tohtori Ilkka Winblad Oulun yliopiston kansanterveystieteen laitokselta sanoo.

Winblad esitteli tutkimustuloksiaan yleislääketieteen päivillä äskettäin Oulussa.

Winbladin mukaan vanhusten lukumäärä on kasvanut Suomessa nopeammin kuin useissa muissa kehittyneissä maissa, ja kasvu jatkuu, tosin hieman hidastuen.

Tamepre ei ruoppaa Kaukajärveä

Tampere luopuu vuoden 1995 soudun MM-kilpailuista, jos kisoja ei pystytä järjestämään Kaukajärvellä ilman pohjan ruoppausta. Kaupunginhallitus otti äskettäin tämän kannan vastatessaan Tampereen ympäristönsuojeluyhdistyksen tiedusteluun.

Sotainvalidit lyöttivät juhlamitalin

Viime elokuussa 50 vuotta täyttänyt Sotainvalidien veljesliitto on merkkivuotensa kunniaksi lyöttänyt juhlamitalin. Sen myynnistä kertyvä tuotto menee apua tarvitsevien sotainvalidien hyväksi.

Mitaleita löytyy viittä eri versioita. Edullisin on pronssinen halkaisijaltaan 70 miilimetrin mitali, jonka hinta on 200 markkaa.

Arvokkain, lähinnä keräilijöille ja yrityksille tarkoitettu 18 karaatin kultamitali maksaakin jo 8,800 markkaa.

Mitalin on suunnitellut kuvanveistäjä **Heikki Häiväoja**.

Matti Ahde CSIT:n hallitukseen

TUL:n puheenjohtaja Matti Ahde on valittu Kansainvälisen Työläisurheilujärjestön CSIT:n hallituksen jäseneksi Ohalossa Israelissa pidetyssä CSIT:n edustajakokouksessa.

CSIT:in kuuluu tällä hetkellä yhteensä 20 jäsenjärjestöä 17 maasta. Uusimmat, edustajakokouksessa hyväksytyt järjestöt ovat Neuvostoliiton Profsport, Angolan UNTA, Kyproksen CWF ja Egyptin CFS. Profsportin mukaantulo CSIT:in jäseneksi kasvatti järjestön jäsenmäärää erittäin merkittävästi.

Ensi vuonna yksi CSIT:n merkittävimmistä tapahtumista, kansainvälinen työläisurheilukongressi järjestetään Suomessa. Syyskuun 21.-22. päivinä Pajulahden urheiluopistossa kokoontuvalla kongressilla on suuri merkitys kansainvälisen työläisurheilutoiminnan sekä CSIT:n kehittämisessä.

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wildfire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita.
Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O.Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjiä halutaan

RAIVAAJAN 85-vuotisuuden merkeissä olemme panneet alulle kampanjan tilaajajoukkomme lisäämisestä usealla sadalla. Päämääränämme on 850 UUTTA tilaajaa 85-vuotislahjana! Jokainen UUDEN 12 kk. tilauksen hankkija pääsee osallistumaan vuoden lopulla pidettäviin arpajaisiin. Palkintoina on $200, $100 ja $50. Arvonta taphtuu joulukuun 31, 1990. JOKA kerta kun lähetätte UUDEN tilauksen, laitamme nimenne arpapussiin, josta vedämme voittajat vuoden lopulla. Siis, ei enää lehteä kirtämään kädestä käteen ystävälle, naapurille tai sukulaiselle. Kehottakaa heitä tilaamaan lehti itselleen! Myös oma UUSI tilauksenne osallistuu arvontaan.

Raivaaja Publishing Co., P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

TILAUSLOMAKE USA 12 kk. $20.00 Ulkomaille 12 kk. $24.00

Hankkija: _____ Tilaaja: _____

Osoite: _____ Osoite: _____

_____ _____

_____ _____

Maailman tapahtumia

MAAILMAN ERI PUOLILTA

Italian telakoille 300 miljoonan alihankinnat Suomesta

Italian valtiollinen telakkaryhmä Fincantieri on tänä vuonna sopinut yli 300 miljoonan markan arvoisista toimituksista suomalaisten alihankkijoiden kanssa.

Fincantierin tilaussalkkuun sisältyvät mm. ABB Strömberg, Kone, MacGregor-Navire, Evac ja Parma.

Alihankintateollisuus kärsii Italiassa kapasiteettivaikeuksista, ja apua on haettu ulkomailta. Fincantierin laivanrakennuskustannuksista peräti 80 prosenttia muodostuu alihankinnoista.

Fincantierin tilauksiin sisältyy useiden rahtilaivojen ja tankkareiden lisäksi muun muassa seitsemän suurta luxus-luokan risteilijää.

Thatcher-kausi historiaan

Margaret Thatcher eroamispuheensa jälkeen.

LONTOO, Iso-Britannia - Margaret Thatcher, joka on saanut niskoilleen koko joukon kritiikkiä epäeurooppalaisen asennoitumisensa ja tylyn hallitustyylinsä johdosta, yllätti englantilaiset ilmoittaessaan viime viikon torstaina jättävänsä virkansa heti kun uusi pääministeri on valittu hänen jatkajakseen.

Ilmoitusta edelsi Thatcherin neuvottelut kabinetin jäsenten kanssa, jotka ennustivat hänen häviävän tälle päivälle suunnitellussa jatkoäänestyksessä entiselle puolustusministeri Michael Heseltinelle.

Eroamislausunnossaan Thatcher sanoi jättävänsä virkansa, koska hän pitää puolueen yhtenäisyyttä ja vaalivoittoa omaa etuaan tärkeämpänä.

Myöhemmin samana päivänä konservatiiviset lainlaatijat, joista lähes puolet olivat antaneet äänensä Heseltinelle ensimmäisessä äänestyksessä, puolsivat Thatcherin hallitustyyliä ja toimenpiteitä välttääkseen työväenpuolueen epäluottamuuslauseen läpäisyn.

George Bushille kalastuskutsu Kamtshatkalle

Siperialaisen Kamtshatkan alueneuvosto on yksimielisesti päättänyt kutsua presidentti George Bushin kalastusmatkalle Tyynenmeren rannikolla sijaitsevalle Kamtshatkan niemimaalle.

Kutsun varsinaisena alullepanijana voidaan pitää Viron ulkoministeri Lennart Merta. Meri oli lokakuussa Valkoisessa talossa virolaisen valtuuskunnan mukana. Tapaamisen aikana Meri kehotti innokkaana kalamiehenä tunnettua Bushia tekemään retken Kamtshatkaan.

Siperiassa suomalais-englantilaisten kansojen kulttuuria tutkinut Meri osoitti Valkoisen talon karttapallolta erästä Kamtshatkan jokea ja kertoi sikäläisten kalavesien kuuluvan maailman parhaisiin.

Saksa ja Puola sopivat rajastaan

Saksa ja Puola allekirjoittivat äskettäin Varsovassa rajasopimuksen. Sopimuksessa määritetään Oder- ja Neisse-joet Saksan ja Puolan väliseksi rajalinjaksi.

Sopimuksen allekirjoittivat maitten ulkoministerit Hans-Dietrich Genscher ja Krzysztof Skubiszewski.

Saksa suhtautui pitkään vastahakoisesti sopimukseen. Nykyisellä Puolan maaperällä on laajoja alueita, jotka ennen toista maailmansotaa kuuluivat saksalle.

Saksan kantana oli aiemmin myös, että rajasopimus allekirjoitetaan vasta kun maat ovat solmineet sopimuksen Puolassa olevan saksalaisen vähemmistön oikeuksien turvaamisesta. Saksan liittokansleri Helmut Kohl ja Puolan pääministeri Tadeusz Mazowiecki päättivät kuitenkin varhentaa rajasopimuksen solmimista.

Norjalta energia-apua Namibialle

Norjan on määrä allekirjoittaa kolmivuotinen sopimus taloudellisesta tuesta Namibian energiasektorille, kertoi Namibian radio äskettäin. Radion mukaan sopimus allekirjoitettaneen helmikuussa.

Norjasta juuri palannut kaivosten ja energia-asioiden apulaisministeri Helmut Angula sanoi radiossa, että samaan aikaan sopimuksen allekirjoittamisen kanssa on tarkoitus järjestää seminaari, jolla houkutellaan monikansallisia yhtiöitä etsimään öljyä Namibiasta.

Angulan mukaan Namibiassa tulisi keskustella maakaasuvoimalan rakentamisesta, koska Persianlahden kriisi ja vesivoiman tuotantoon käytetyn Kunene-joen vedenpinnan alhaisuus ovat merkinneet energiatilanteen huononemista maassa.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350.

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS®
SCANDINAVIAN AIRLINES